

Program rada i razvoja Agencije za 2020.

Ravnatelj Agencije

Želimir Delač, dipl.ing.el.

Zagreb, prosinac 2019.

Kontrola inačice dokumenta

Dokument odobrava:	Upravno vijeće Agencije
Izradio:	Želimir Delač, ravnatelj Agencije
Inačica:	01_draft
Datum:	17-12-2019
Tip dokumenta:	Program rada i razvoja
Status dokumenta:	Javni dokument-objava na službenim stranicama Agencije

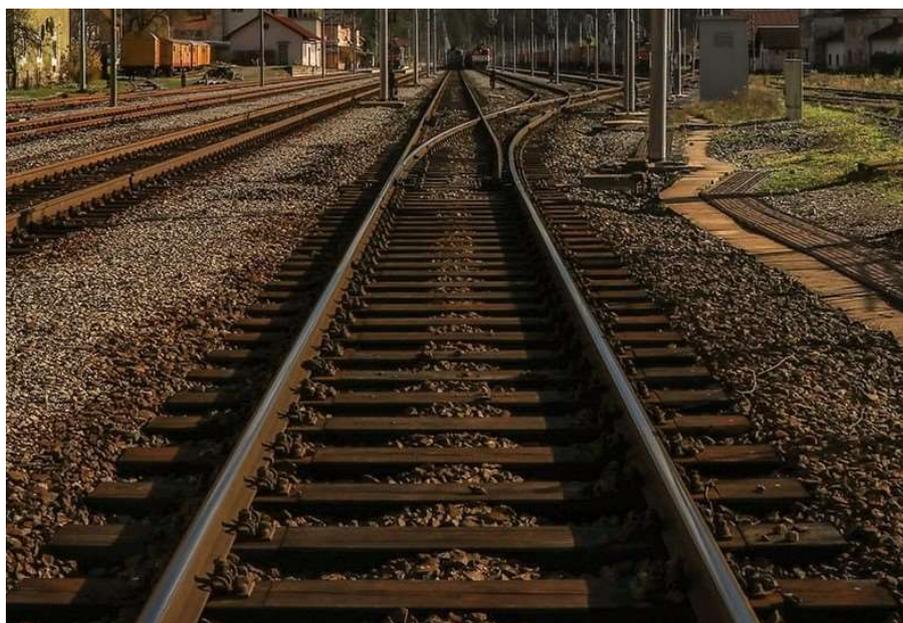
Zapis izmjena

Verzija	Izdavač	Promjene	Raspodjela
0.1	Želimir Delač	draft	Agencija; Upravno vijeće

Predgovor

Ravnatelj Agencije za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija ili ASŽ) predložio je Upravnom vijeću Agencije ovdje predstavljeni Program rada i razvoja Agencije za 2020. (u daljnjem tekstu: Program rada).

Sukladno članku 14. stavku 7. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17; u daljnjem tekstu: Zakon) Upravno vijeće donosi Program rada te nadzire njegovo izvršavanje.

Program rada koji je predstavljen u ovom dokumentu donosi načela rada Agencije kao i detaljne smjernice za njezin rad i razvoj sukladno općim i specifičnim ciljevima koji su detaljno opisanim u Programu. U tom sklopu razrađene su odgovornosti, pokazatelji, smjernice i upute za provedbu svih strateških ciljeva koji stoje pred Agencijom u narednom periodu, kao što su: Strateški plan Ministarstva (Ministarstva mora, prometa i infrastrukture – MMPI), strateški ciljevi sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, ciljevi kulture sigurnosti, ciljevi vezano za daljnju suradnju s Agencijom Europske unije za željeznice (engl. *European Union Agency for Railways – ERA*), izmjene u EU zakonodavstvu u sklopu uvođenja 4. željezničkog paketa, ciljevi za razvoj sustav upravljanja Agencije te svi ostali specifični ciljevi za unapređenja rada Agencije za 2020. godinu sukladno Zakonu i potrebama učinkovitog poslovanja.

Planiranje, provedba, preispitivanja i neprestana poboljšanja rada Agencije sukladno normi HRN EN ISO 9001, strateška su osnova i koncept rada Agencije na putu prema dosljednom dostizanju što učinkovitije provedbe ciljeva postavljenih kroz Program rada.

Izvršenje ciljeva iz Programa rada Agencija će, sukladno svojim zakonskim obvezama, obrazložiti i izvijestiti u svojem godišnjem Izvješću o radu Agencije za sigurnost željezničkog prometa za 2020. godinu.

Ravnatelj Agencije

Želimir Delač, dipl. ing. El.

Sadržaj

Kontrola inačice dokumenta	2
Zapis izmjena	2
Predgovor	3
Popis slika	5
Popis tablica.....	6
Kratice.....	6
A. MODEL UPRAVLJANJA SUSTAVOM – Matrica (ERA Matrix).....	8
A.1. Odgovornosti za provedbu specifičnih ciljeva.....	9
B. RAZRADA CILJEVA	11
B.1. PLANIRANJE (P) – UPRAVLJANJE, ORGANIZACIJA I RESURSI	11
B.1.1. UPRAVLJANJE	11
B.1.1.1. Planiranje i postavljanje ciljeva	11
B.1.1.1.1. Misija, vizija i Politika poslovanja	12
B.1.1.1.2. Strategija sigurnosti željezničkog sustava	14
B.1.1.1.3. Planiranje u sklopu Strateškog plana MMPI	18
B.1.1.1.4. Postavljanje operativnih ciljeva u sklopu mjesečni planova uprava	18
B.1.1.1.5. Odluke ravnatelja i procedure poslovanja	18
B.1.1.2. Upravljanje i vođenje	18
B.1.2. ORGANIZACIJA.....	19
B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti.....	20
B.1.2.2. Kultura sigurnosti	21
B.1.2.2.1. Deklaracija sigurnosti	21
B.1.2.2.2. Model razvoja kulture sigurnosti	22
B.1.2.3. Sučelja i komunikacije	24
B.1.2.3.1. Suradnja s EK, ERA-om i NSA-ima.....	24
B.1.2.3.2. Suradnja s nacionalnim tijelima vezanim za željeznički sektor	25
B.1.2.4. Upravljanje rizicima	25
B.1.2.4.1. Izvješće o upravljanje rizicima - MMPI.....	27
B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom	28
B.1.2.6. Izvještavanje	29
B.1.2.7. Upravljanje promjenama.....	29
B.1.2.8. Upravljanje IT sustavom	29
B.1.2.9. Ugovor o suradnji – Cooperation Agreement (CA)	30
B.1.3. RESURSI	31

B.1.3.1. Kadrovski resursi	31
B.1.3.2. Financijski resursi	33
B.2. PROVEDBA (D) – PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA	36
B.2.1. Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture	37
B.2.2. Potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)	38
B.2.3. Odobravanje strukturnih podsustava za puštanje u uporabu (APiS)	39
B.2.4. Odobravanje za puštanje u uporabu-na tržište (tipova) vozila (VA)	40
B.2.5. Upisi u registre vozila	41
B.2.6. Izdavanje dozvola za strojovođe (s upisom u Registar strojovođa), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa	41
B.2.7. Izdavanje potvrda za subjekte nadležne za održavanje (ECM)	42
B.2.8. Procjene rizika (AsBo)	42
B.2.9. Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke-učenje iz nesreća	43
B.2.10. Promicanje i razvoj regulatornog, sigurnosnog i interoperabilnog okvira	43
B.2.11. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za VA (Uredba (EU) 2018/545)	44
B.2.12. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za SSC (Uredba (EU) 2018/763)	45
B.2.13. Praćenje EU zakonske regulative	45
B.3. NADZOR (C) – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA	47
B.3.1. Nadzor poslovanja od strane Upravnog vijeća	48
B.3.2. Nadzor poslovanja od strane ravnatelja	48
B.3.3. ERA audit	48
B.3.4. Nadzor/auditi SMS-a kod upravitelja infrastrukture	49
B.3.5. Nadzor/auditi SMS-a kod željezničkih prijevoznika	49
B.3.6. Nadzor/auditi ECM-a	49
B.3.7. Nadzor/auditi centara za obrazovanje strojovođa	50
B.3.8. Inspekcije i nadzor željezničkog sustava	50
B.4. POBOLJŠANJA (D) – Upravljanje poboljšanjima sustava i regulatornog okvira	51
B.4.1. Upravljanje poboljšanjima sustava	51
B.4.2. Praćenje i poboljšanja regulatornog okvira	52
C. Zaključak	54

Popis slika

Slika 1 – Model planiranja i poboljšavanja organizacijskih ciljeva	12
Slika 2 – Organizacijska struktura Agencije (u skladu sa Statutom Agencije)	21
Slika 3 – Model razvoja kulture sigurnosti (temeljem European Railway Safety Culture Model)	23
Slika 4 – Okvir za upravljanje rizicima prema ISO 31000	26

Slika 5 – Upravljanje rizicima, procesi utemeljen na metodologiji ISO 31000	27
Slika 6 – Sučelje Centrix.....	28
Slika 7 - Zakonski okvir za SSC – 4RWP	39
Slika 8 - Zakonski okvir za VA – 4RWP	40
Slika 9 – Postupak izdavanja SSC/VA u slučaju kad je područje djelovanja ograničeno na teritorij Republike Hrvatske.....	44
Slika 10 – Upravljanje poboljšanjima; P-D-C-A krug.....	51

Popis tablica

Tablica 1 – Matrica razvoja sustava – osnova za razvoj općih i specifičnih ciljeva (sukladno ERA Matrix).....	8
Tablica 2 – Unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta – nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva (sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije za sigurnost željezničkog prometa)	9
Tablica 3 – Razrada općeg cilja B.1.1. Upravljanje	11
Tablica 4 – Razrada općeg cilja B.1.2. Organizacija	19
Tablica 5 – Razrada općeg cilja B.1.3. Resursi	31
Tablica 6 – Analiza kadrova u Agenciji.....	31
Tablica 7 – Financijski plan Agencije za 2020. godinu	33
Tablica 8 – Razrada općeg cilja B.2. Provedba regulatornog okvira.....	36
Tablica 9 – Razrada općeg cilja B.3 Nadzor poslovanja i regulatornog okvira	47
Tablica 10 – Plan audita SMS-a kod upravitelja infrastrukture za 2020.....	49
Tablica 11 – Plan audita SMS-a kod željezničkih prijevoznika za 2020./2021.....	49
Tablica 12 – Plan audita ECM-a za 2020.....	49
Tablica 13 – Plan audita centara za obrazovanje strojovođa za 2020.....	50
Tablica 14 – Razrada općeg cilja B.4.Upravljanje poboljšanjima sustava.....	51

Kratice

Oznaka	hrv./engl.
4RWP	4. željeznički paket / The 4 th Railway Package
4P	Planiraj-provedi-provjeri-poboljšaj / Plan-Do-Check-Act
AIN	Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu
ASŽ	Agencija za sigurnost željezničkog prometa / Croatian Railway Safety Agency (Cro NSA)
ApiS	Odobrenje za puštanje u uporabu podsustava / Authorisation for placing subsystems in service
CA	Ugovor o suradnji s ERA-om / Cooperation Agreement
CSM	Zajedničke sigurnosne metode / Common Safety Methods
COP	Centralni obračun plaća
CST	Zajednički sigurnosni ciljevi / Common Safety Targets

DMS	Sustav za upravljanje zapisima / Document Management System
ERA	Agencija Europske unije za željeznice / European Union Agency for Railways
ECM	Subjekt nadležan za održavanje / Entity in charge of maintenance
EVVR	Europski registar vozila/European Virtual Vehicle Register
HOF	Ljudski i organizacijski čimbenici sigurnosti/Human and organisational factors of safety
IM	Upravitelj infrastrukture / Infrastructure manager
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
NRV	Nacionalni registar vozila
NSS	Nacionalna strategija sigurnosti željezničkog prometa / National Railway Safety Strategy
NSA	Nacionalna agencija za sigurnost / National Safety Agency
NIB	Nacionalno istražno tijelo / National Investigation Body
NSP	Nacionalna politika sigurnosti željezničkog prometa / National Railway Safety Policy
OSS	Jedinstvena pristupna točka za SSC/VA/ERTMS / One-Stop-Shop
QMS	Sustav upravljanja kvalitetom / Quality Management System
P-D-C-A	Planiraj-provedi-preispitaj-poboljšaj / Plan-do-check-act
RU	Željeznički prijevoznik / Railway undertaking
SCA	Proces sigurnosnih potvrda, uvjerenja i dozvola / Safety certification and authorisation
SSC	Jedinstvena sigurnosna potvrda / Single Safety Certificate
SMS	Sustav upravljanja sigurnošću / Safety Management System
SUP	Proces nadzora i inspekcija / Supervision
TAP	Telematske aplikacije za putnički promet / Telematics Applications for Passenger Services
TAF	Telematske aplikacije za teretni promet / Telematics Applications for Freight Services
VA	Odobrenje za puštanje u uporabu (tipova) vozila / Vehicle (type) authorisation
ZoSI	Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava / Safety and Interoperability Railway System Act
ŽCP	Željezničko-cestovni prijelaz / Railway level crossing

A. MODEL UPRAVLJANJA SUSTAVOM – Matrica (ERA Matrix)

Uspostava sigurnosti jedinstvenog prostora Europskih željeznica (engl. Single European Rail Area – SERA) jedan je od glavnih zadataka Europske unije. Željeznica mora postati kompetentnija i nuditi usluge visoke kvalitete, a da pri tome ne bude ograničena nacionalnim granicama. ERA pomaže u realizaciji ovog cilja na način da jača sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava. U tom kontekstu ERA je modelirala posebnu Matricu kao novi alat s kojim želi dobiti bolje razumijevanje harmonizacije EU regulative unutar zemalja članica i odgovarajuće uspostave sigurnosnog okvira. Na taj način ERA provodi nadzor tijela nadležnih za sigurnost željezničkog sustava (NSA). Sukladno ovoj matrici ERA je provodila nadzor Agencije te nadzor željezničkog sustava (cross-audit) tijekom 2015. godine, a temeljem čega su tijekom razdoblja 2016. – 2019. provedena sva potrebna poboljšanja. Daljnji razvoj sustava upravo stoga temeljimo na daljnjem jačanju Agencije kroz dosljednu primjenu elementa kako je navedeno u Tablici 1, što je osnova za praćenje razvoja Agencije u narednom periodu te daljnje audite koje će provoditi ERA-a.

Tablica 1 – Matrica razvoja sustava – osnova za razvoj općih i specifičnih ciljeva (sukladno ERA Matrix)

B.OPĆI CILJ	B.Specifični cilj	P-D-C-A
1.1 UPRAVLJANJE	1.1.1. Planiranje i postavljanje ciljeva poslovanja	B.1. PLANIRANJE (P)
	1.1.2. Upravljanje i vođenje	
1.2 ORGANIZACIJA	1.2.1. Organizacija i odgovornosti	
	1.2.2. Kultura sigurnosti	
	1.2.3. Sučelja i komunikacije	
	1.2.4. Upravljanje rizicima	
	1.2.5. Upravljanje dokumentacijom	
	1.2.6. Izveštavanje	
	1.2.7. Upravljanje promjenama	
	1.2.8. Upravljanje IT sustavom	
	1.2.9. Ugovor o suradnji – CA	
1.3 RESURSI	1.3.1. Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama (HOF)	
	1.3.2. Financijski resursi	
2. PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA	2.1. Uvjerenje o sigurnosti upravitelja infrastrukture	B.2. PROVEDBA (D)
	2.2. Potvrda o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)	
	2.3. Odobranje strukturnih podsustava za puštanje u uporabu (ApiS)	
	2.4. Odobranje vozila za puštanje u uporabu – tržište (tipova) vozila (VA)	
	2.5. Upis u registre vozila	
	2.6. Izdavanje dozvola za strojovođe (s upisom u Registar), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa	
	2.7. Izdavanje potvrda za subjekte nadležne za održavanje (ECM)	
	2.8. Procjena rizika (AsBo)	
	2.9. Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke – učenje iz nesreća	
	2.10. Promicanje i razvoj regulatornog, sigurnosnog i interoperabilnog okvira	
	2.11. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za VA (Uredba (EU) 2018/545)	
	2.12. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za SSC (Uredba (EU) 2018/763)	
	2.13. Praćenje EU zakonske regulative, pojašnjavanje implementacije i izvještavanje	

3. NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA	3.1. Nadzor poslovanja od strane UV	B.3. PREISPITIVANJE(C)
	3.2. Nadzor poslovanja od strane ravnatelja	
	3.3. ERA audit	
	3.4. Nadzor/auditi SMS-a upravitelja infrastrukture	
	3.5. Nadzor/auditi SMS-a željezničkih prijevoznika	
	3.6. Nadzor/auditi ECM-a	
	3.7. Nadzor/auditi centara za obrazovanje strojovođa	
	3.8. Inspekcija i nadzor željezničkog sustava	
4. UPRAVLJANJE POBOLJŠANJIMA SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA	4.1. Upravljanje poboljšanjima sustava	B.4. POBOLJŠAVANJE (A)
	4.2. Praćenje i poboljšavanja regulatornog okvira	

A.1. Odgovornosti za provedbu specifičnih ciljeva

Tablica 2 – Unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta – nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva (sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije za sigurnost željezničkog prometa)

Nositelji zadataka vezanih za provedbu specifičnih ciljeva – 1. dio			
BR.	Naziv ustrojstvene jedinice	Naziv radnog mjesta (broj izvršitelja)	Kratica
1.	Ravnatelj	Ravnatelj (1)	RAV
1.1		Pomoćnik ravnatelja za reguliranje i nadzor sigurnosti željezničkog sustava (1)	PR1
1.2		Pomoćnik ravnatelja za europsko i međunarodno pravo (1)	PR2
1.3		Pomoćnik ravnatelja za pravne poslove i inspekciju (1)	PR3
2.	Uprava za željezničku infrastrukturu		UŽI
2.1		Glavni inženjer (1)	GI-UŽI
2.2		Glavni inženjer za građevinski i infrastrukturni podsustav (1)	GI-GR (-)
2.3		Glavni inženjer za signalno-sigurnosni i prometno-upravljački podsustav (1)	GI-PUSS
2.4		Glavni inženjer za stabilna postrojenja (1)	GI-SP (-)
2.5		Inženjer specijalist za organizaciju upravljanja i regulaciju željezničkog prometa (1)	IS-OIU (-)
3	Uprava za željezničke prijevoznike		UŽP
3.1		Glavni inženjer (1)	GI-UŽP (-)
3.2		Glavni inženjer za željezničke putničke prijevoznike (1)	GI-ŽPP (-)
3.3		Glavni inženjer za željezničke teretne prijevoznike (1)	GI-ŽTP
3.4		Viši stručni referent za tehničko-administrativne poslove (1)	VSR (-)
4.	Uprava za željeznička vozila		UŽV
4.1		Glavni inženjer (1)	GI-UŽV (-)
4.2		Glavni inženjer za održavanje vozila – ECM (1)	GI-ECM
4.3		Glavni inženjer za postupke ovlaštenja strojovođa (1)	GI-STR
4.4		Glavni inženjer za registar vozila (1)	GI-RV
4.5		Glavni inženjer za vozila (1)	GI-V (-)

5.	Uprava za poslove inspekcije		UPI
5.1		Glavni inženjer (1)	GI-UPI
5.2		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor građevinskog podsustava (1)	IN-IGP
5.3		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor prometno-upravljačkog i signalno sigurnosnog podsustava (1)	IN-PUSS
5.4		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor elektroenergetskog podsustava (1)	IN-EP (-)
5.5		Inženjer specijalista za inspekcijski nadzor upravljanja i regulaciju prometa (1)	IN-RP (-)
5.6		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor prijevoza opasnih tvari (1)	IN-OT (-)
5.7		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor vučnih vozila (1)	IN-LOK
5.8		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor vučenih vozila (1)	IN-VAG (-)
5.9		Inženjer specijalist za inspekcijski nadzor izvršnih radnika (1)	IN-IR (-)
6.	Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove		UPE
6.1		Glavni inženjer (1)	GI-UPE
6.2		Viši stručni savjetnik za pravne poslove (1)	VSS-PP
6.3		Viši stručni savjetnik za ekonomske poslove (1)	VSS-EP (-)
6.4		Stručni referent za opće i administrativne poslove (1)	SR-OA (-)

Napomena: ako je pored kratice pojedinog radnog mjesta stavljena oznaka (-), to radno mjesto nije popunjeno.

B. RAZRADA CILJEVA

B.1. PLANIRANJE (P) – UPRAVLJANJE, ORGANIZACIJA I RESURSI

B.1.1. UPRAVLJANJE

Tablica 3 – Razrada općeg cilja B.1.1. Upravljanje

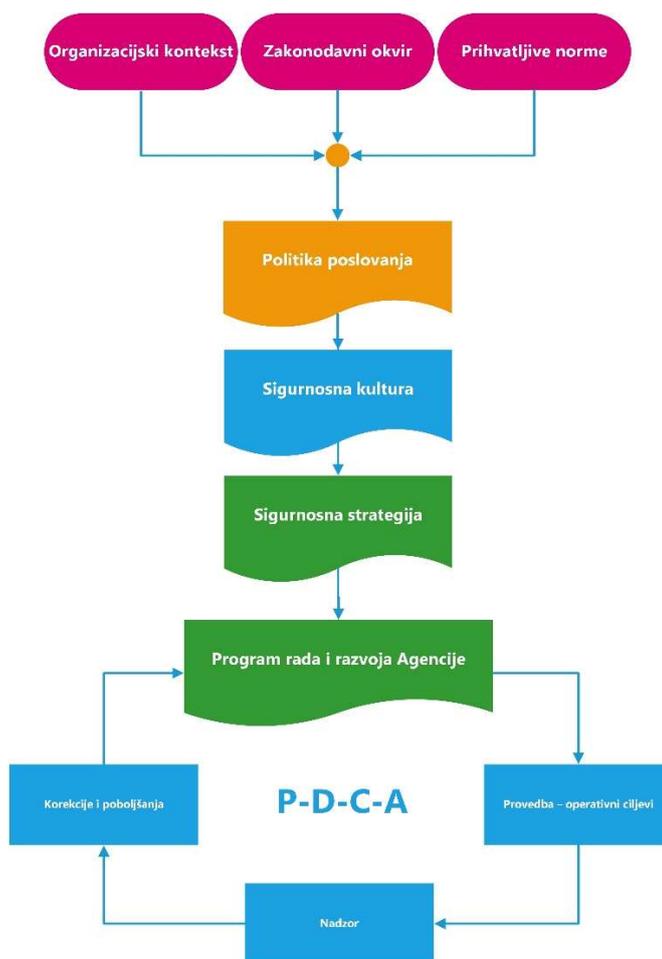
RAZRADA OPĆEG CILJA – UPRAVLJANJE				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.1.1.1.	Planiranje i postavljanje ciljeva	Godišnji program rada i razvoja Agencije za 2021. (Program)	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave	Prosinac 2020.
B.1.1.1.1.		Misija, vizija i Politika poslovanja (Program)	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave	Kontinuirano
B.1.1.1.2.		Strategija sigurnosti (Program)	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave	Kontinuirano
B.1.1.1.3.		Postavljanje ciljeva sukladno strateškom planu MMPI	RAV/GI-UPE	
B.1.1.1.4.		Postavljanje operativnih ciljeva u sklopu mjesečni planova uprava	Sve uprave-svi uposlenici/RAV	Kontinuirano
B.1.1.1.5.		Odluke ravnatelja i procedure poslovanja	RAV/PR3/GI-UPE	Kontinuirano
B.1.1.2.	Upravljanje i vođenje	Program	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave	Prosinac 2020.

B.1.1.1. Planiranje i postavljanje ciljeva

Agencija u sklopu planiranja i postavljanja ciljeva, primjenjuje model prikazan na Slici 1, koji se zasniva na uvažavanju i razumijevanju organizacijskog konteksta (prepoznavanju zahtjeva zainteresiranih strana unutar organizacijskog konteksta zajedno s podnositeljima zahtjeva), primjeni regulatornog okvira, i primjeni prihvatljivih i obvezujućih normi. U sklopu ovog općeg programskog cilja, posebno je važno da se prepoznaju svi rizici poslovanja i stvore okviri za uspostavu što kvalitetnijih procesa, čime se stvaraju pretpostavke za ostvarenje zacrtanih programskih ciljeva. U tom pogledu potrebno je razviti organizacijska, upravljačka svojstva kako to nalažu zahtjevi međunarodne norme HRN EN ISO 9001 i primijeniti opća načela: planiraj-provedi-kontroliraj-poboljšaj (engl. plan-do-check-act) na svim organizacijskim razinama.

Agencija Programom rada osigurava da su utvrđeni svi potrebni strateški i specifični programski ciljevi poslovanja kao osnova za njihovu daljnju operativnu razradu i efikasnu provedbu tijekom cijele godine. Ciljevi se odnose na sve organizacijske cjeline i odgovarajuće procese, a kod njihove razrade vodi se računa da su isti konzistentni s ciljevima utvrđenim u Programu rada, te da se mogu neprekidno nadzirati i unaprjeđivati.

Slika 1 – Model planiranja i poboljšavanja organizacijskih ciljeva

B.1.1.1.1. Misija, vizija i Politika poslovanja

Naša vizija je biti vodeća sigurnosna agencija u regiji, koja osigurava kontinuirani napredak sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Naša misija je unaprijediti sigurnost i interoperabilnost hrvatskog i europskog željezničkog sustava te stvoriti okolnosti za siguran i neprekinut promet roba i putnika.

1. Orijentacija prema podnositelju zahtjeva

Polazište ove politike Agencije je usmjereno na podnositelja zahtjeva.

Agencija rješava upravne predmete, koji se moraju provesti na pravedan, transparentan i nediskriminirajući način sukladno zakonodavnom okviru.

2. Vodstvo

Vodstvo osigurava jedinstvo vizije, misije, politike i operativnih ciljeva te stvaranje okruženja u kojem će ljudi u organizaciji postati u potpunosti uključeni u ostvarivanju organizacijskog smjera.

3. Profesionalna i etička obveza

U obavljanju svojih dnevnih aktivnosti, zaposlenici se moraju ponašati profesionalno, nepristrano, objektivno, neovisno, transparentno i razmjerno. Razvoj i unapređenje komunikacije zaposlenika unutar Agencije temelji se na njihovom međusobnom poštivanju i uvažavanju različitosti mišljenja.

4. Kultura sigurnosti

Jačanje i širenje kulture sigurnosti jedan je od temeljnih zadataka svih uposlenika Agencije. Kultura sigurnosti mora biti prepoznata u svakodnevnom radu, a posebno kroz komunikacijske aspekte poslovanja i širenja svijesti o sigurnosti unutar željezničkog sektora. U tom sklopu potrebno je uspostaviti kvalitetne komunikacijske planove te vještine i metodologiju unapređenja sigurnosne kulture, posebno kroz aspekte nadzora i jačanja sustava upravljanja sigurnosti utemeljenog na upravljanju rizicima.

5. Pravna sukladnost

Mi djelujemo u skladu sa zakonom i primjenjujemo pravila i postupke utvrđene u važećim EU i nacionalnim propisima. Pri tome uvažavamo i primjenjujemo sve obvezujuće i prihvatljive norme.

6. Predanost kvaliteti procesa

Naši zaposlenici su svjesni načela kvalitete kako bi unaprijedili poslovanje i željeznički sustav. Uvođenje i usvajanje sustava upravljanja kvalitetom je naš strateški zadatak u narednom razdoblju kako bi unaprijedili, ojačali i uspostavili dugoročne i kratkoročne ciljeve poslovanja. Posebno se ovo načelo upravljanja sustava odnosi na razvoj procesa u sklopu uvođenja 4. željezničkog paketa.

7. Jačanje procesa kroz kontekst upravljanja rizicima

U sklopu načela upravljanja kvalitetom zalažemo se za pristup utemeljen na upravljanju rizicima. Svjesni smo činjenice da se u sklopu realizacije poslovnih ciljeva nalaze mnogi rizici. Naša organizacija mora biti sposobna da na temelju znanja i iskustva može što bolje i na vrijeme utvrditi rizike i njihove izvore te utvrditi načine postupanja s rizicima uvažavajući cjelovitost konteksta u kojem se rizici nalaze. Upravljanje rizicima se mora temeljiti na međunarodno prihvatljivim metodama i normama (ISO 31000). Učinkovit sustav upravljanja rizicima može donijeti koristi za jačanje organizacijske sposobnosti Agencije te jačanje sigurnosti željezničkog sektora.

8. "Sazrijevanje sustava" – elementi sustava upravljanja zasnovani na "Matrici ERA-e"

Agencija je prihvatila "Model sazrijevanja sustava" koji se temelji na "Matrici ERA-e", a temeljem koje se prati napredak sustava upravljanja u Agenciji te usklađenost sa zakonodavnim okvirom. Elementi, s vremena na vrijeme, ocjenjuju se na osnovi sustavnih procjena (audita).

9. Uključenost zaposlenika

Suradnja i uključenost svih zaposlenika omogućuje da se njihove sposobnosti u potpunosti i učinkovito iskoristite za dobrobit organizacije i željezničkog sustava.

10. Stalna poboljšanja

Stalna poboljšanja su uvjet za održivi razvoj i rast naše Agencije u skladu s našom vizijom, misijom, politikom i ciljevima navedenim u našim planskim i programskim dokumentima.

B.1.1.1.2. Strategija sigurnosti željezničkog sustava

Ravnatelj Agencije će tijekom 2020. godine sa svojim suradnicima nastaviti raditi i usmjeravati rad Agencije sukladno ključnim elementima nacionalne strategije sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, koja je istaknuta u Izvješću o radu Agencije za 2018. godinu. Agencija svake godine pa tako i ove nastoji poboljšati ovu strategiju, temeljem novih zapažanja i iskustava dobivenih kroz nadzor i praćenje željezničkog sustava.

Nacionalna strategija sigurnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: Strategija) temelji se na ovdje predstavljenim prioritetima sigurnosti, koji su utvrđeni prema procjeni rizika željezničkog sustava, a sukladno ulaznim podacima ERA audita u 2015. godini (*Cross-audit/Priority Countries audits*), podacima audita sustava upravljanja sigurnošću (kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika), inspeksijskih nadzora i pregleda, nadzora ECM-a, komunikacije s tijelima nadležnim za sigurnost u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo/AIN) te sukladno podacima i komunikaciji s ostalim sudionicima željezničkog sektora (industrija, sindikati i sl.).

Nacionalni prioriteti sigurnosti željezničkog sustava osnova su za formiranje odgovarajućeg strateškog modela sigurnosti, odnosno postavljanje općih načela za formuliranje strateških ciljeva sigurnosti i mjera za njihovu provedbu u sustavima upravljanja sigurnošću željezničkog sektora, a što sve u konačnici mora imati za cilj podizanje općeg nivoa sigurnosti i jačanje konkurentnosti željezničkog sustava u cjelini u odnosu na ostale prometne sustave.

U nastavku je navedeno devet ključnih prioriteta (rizika), koje će Agencija uzeti u obzir kod daljnje razrade Strategije.

1-Pristup temeljen na upravljanju rizicima

Željeznički sustav je potrebno razvijati i temeljiti na principu upravljanja rizicima. U narednom razdoblju Agencija će i dalje usmjeravati vlastite procese (posebno inspeksijski nadzor), a sukladno tome i procese upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, te ECM-a (kroz redovite nadzore i održavanja sustava upravljanja sigurnošću – SMS) prema ovome pristupu.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napore kod provedbe i održavanja SMS-a, u sklopu promicanja kulture sigurnosti, osposobljavanja za upravljanje/procjenu rizika te praktičnu provedbu *Uredbe komisije (EU) o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika* (u daljnjem tekstu: Uredba 402/2013). U tom sklopu Agencija će posebno unapređivati rad AsBo tijela koje je u njezinoj nadležnosti kako u pogledu ispravne primjene postupaka ocjene rizika, jačanja osposobljenosti osoblja sukladno smjernicama u ISO 31000, te u pogledu neovisnosti tijela sukladno zahtjevima ISO 17020.

2-SMS u sektoru

Sudionici željezničkog sustava (prije svega: upravitelj infrastrukture, željeznički prijevoznici i subjekti nadležni za održavanje) moraju jasnije shvatiti potrebe poboljšanja svojih SMS-a na temeljima principa upravljanja rizicima, kulture sigurnosti, razvoja sustava upravljanja na principima QMS-a (Planiraj-Provedi-Provjeri-Poboljšaj; u daljnjem tekstu: 4P), primjene tehničkih specifikacija interoperabilnosti te podržavanja uvođenja jedinstvenog sustava Europskih željeznica kroz uvođenje 4. željezničkog paketa.

Elementi programa Strategije pri tom zahtijevaju posebnu pažnju i napor pri provedbi i održavanju SMS-a te nužnost audita od strane Agencije. Audit SMS-a od strane Agencije trebaju dobiti u narednom periodu novu kvalitetu kroz dodatno osposobljavanje vodećih auditora (lead assessor) te razvoj i unapređenje

procesa audita (standardizacija procesa). Uvažavajući sve zahtjeve i obveze utvrđene zakonskom regulativom i izravno primjenjivim propisima Europske unije, Agencija će se zalagati za razvoj SMS-a utemeljen na sustavu upravljanja kvalitetom (prema HRN EN ISO 9001:2015) te povezivanju sustava (integracija sustava).

U sklopu SMS-a posebno je važno spomenuti i nadzor koji, temeljem Zakona, provode inspektori i ostalo osoblje Agencije. U narednom periodu očekujemo daljnja unapređenja u inspekcijskom nadzoru i poboljšane metode inspekcijskog nadzora utemeljene na procjenama rizika za što je potrebno provesti potrebna osposobljavanja sukladno raspoloživim financijskim resursima.

3-Kultura sigurnosti

Snažni sustavi upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika uvelike ovise o pozitivnoj organizacijskoj kulturi sigurnosti, čime se podupire pristup utemeljen na upravljanju rizicima. Pri tome treba naglasiti da se razvoj sigurnosne kulture zasniva prije svega na jasnoj sigurnosnoj strategiji, opredijeljenosti uprava za razvoj i unapređenje sigurnosti te jasnoj komunikaciji i pridobivanju za suradnju svih onih koji sudjeluju u sustavu sigurnosti.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napor pri promicanju kulture sigurnosti u sklopu jasne promidžbe specifičnih aspekata kulture sigurnosti kao što su: opredijeljenost uprava, uključenost svih uposlenih, osposobljenost za primjenu sigurnosnih ciljeva na svim operativnim razinama te razvoj svijesti i motivacije za upravljanje sigurnošću (uključujući i "kampanje za sigurnost" kroz medije i uključivanje javnosti).

4-Stara vozila

Veliki broj vozila u upotrebi su starija preko 30 godina i pri kraju su životnog vijeka. Elementi programa strategije zahtijevaju posebnu pažnju i adekvatan nadzor rizika (detaljnije procjene rizika od strane IM/RU). Održavanje starih vozila traži i potrebna poboljšanja i odgovarajuće modernizacije – rekonstrukcije koje moraju biti kvalitetno planirane, o čemu Agencija mora imati pravovremena saznanja kako bi se na vrijeme utvrdili i proveli svi potrebni postupci autorizacije takvih vozila i promjene evidentirale u nacionalnom registru vozila. Posebno je u sklopu toga potrebno analizirati i provesti postupke neovisnih sigurnosnih integracija ukoliko se radi o vozilima koja kroz obnovu dobivaju nove dijelove i sklopove.

U sklopu ovog elementa posebno je potrebno voditi računa o postupcima održavanja koje provodi ECM, a posebno kroz sustavne nadzore od strane Agencije kao i dosljedne primjene regulative kod certificiranja novih i održavanja postojećih ECM-a. U narednom razdoblju očekujemo novu kvalitetu vođenja vanjskih audita od strane Agencije s obzirom na povećanu osposobljenost auditora (lead assessor).

5-Infrastruktura i ŽCP-i

Značajan dio infrastrukture i dalje zahtijeva hitnu pozornost u pogledu tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme. Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu i gotovo hitnu pozornost glede tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme, pogotovo za relativno velik broj nezaštićenih pružnih prijelaza u razini.

Posebna pozornost kod ovog elementa strategije treba biti usmjerena na procjene rizika postojećih ŽCP-ova te dosljednu primjenu sigurnosnih zahtjeva za njihovo puštanje u uporabu sukladno ZoSI-ju i pratećoj sigurnosnoj i tehničkoj regulativi. Upravitelj infrastrukture mora kroz svoj SMS utvrditi sve sigurnosne

aspekte prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava i njegovih sastavnih dijelova, a posebno utvrditi jasnu strategiju održavanja postojećih i uvođenja novih ŽCP-ova.

U sklopu ovog prioriteta Agencija će biti fokusirana na neovisne sigurnosne analize sklopova i dijelova koji se ugrađuju u ŽCP-ove, a posebno vezano za sigurnosne integracije kod ŽCP-ova koji su rekonstruirani na temeljima starih sklopova/dijelova uz integraciju novih sastavnih dijelova/sklopova. U tom sklopu Agencija će tražiti od upravitelja infrastrukture da konkretiziraju svoje planove održavanja i da što prije zamjene zastarjele ŽCP-ove s novim, sigurnijim verzijama koje su sukladne zahtjevima utvrđenim u nacionalnim pravilima, naročito u pogledu sukladnosti s najvišim razinama sigurnosti tipa SIL-4.

6-Subjekt nadležan za održavanje (ECM)

Prosječna starost lokomotiva i teretnih vagona je preko 30 godina, što ne bi trebalo predstavljati sigurnosni problem dokle god su održavani na način da su svi povezani rizici pod kontrolom i nadzorom. Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu pažnju oko nadzora radionica da osiguraju razinu održavanja u skladu sa sustavom upravljanja kvalitetom (principi upravljanja prema 4P) te uvođenje sigurnosnih metoda prema Uredbi 402/2013.

U narednom periodu se očekuje daljnje unapređenje procesa nadzora od strane Agencije kroz bolju osposobljenost auditora za pregled procesa prije dobivanja potvrda za ECM te nakon dobivanja u sklopu održavanja sustava (održavanje certifikata). Agencija će voditi računa o potrebama osposobljavanja svojih auditora (tečajevi za vodeće auditore za prema HRN EN ISO 9001:2015) te specijalista za uspostavu sustava upravljanja kvalitetom.

7-Zajednički sigurnosni pokazatelji (CSI)

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna svake godine u sklopu Godišnjeg izvješća dostaviti Vladi Republike Hrvatske, između ostalog, i podatke o zajedničkim sigurnosnim pokazateljima temeljem izvješća o sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika.

Elementi programa Strategije sigurnosti zahtijevaju posebnu pažnju glede svakog od iskazanih pokazatelja u pogledu određivanja korektivnog djelovanja i unapređivanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture (IM) i željezničkih prijevoznika (RU). U sklopu toga posebno je potrebno u sklopu nadzora SMS-a djelovati na razvoj i unapređenje nacionalnih pokazatelja. Sigurnosni pokazatelji važan su element sigurnosnih mjerenja i iskazivanja stanja sigurnosti te ostvarenja sigurnosnih ciljeva unutar SMS-a.

Agencija se treba posebno oslanjati na pretkazivače nesreća kod donošenja odluka utemeljenih na procjenama rizika, a naročito vezano za nadzor ECM-a.

8-Ljudski potencijali

Agencija bilježi poteškoće vezane uz nedostatak zaposlenika sa specifičnim znanjem u području upravljanja rizicima i auditima za SMS (CSM-AB/ Uredba EU 402/2013). Elementi programa Strategije zahtijevaju određenu brigu za osiguravanje obrazovanog i obučenog osoblja (Financijski plan/osiguranje odgovarajućih sredstava).

Poseban nedostatak kadra vezan je za pripremne aktivnosti u procesu uvođenja 4. željezničkog paketa gdje će Agencija biti zadužena nominirati svoje stručnjake u Tim eksperata (PoE) za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike i odobrenja za puštanje vozila u uporabu. Postavlja se pitanje koliko će Agencija biti sposobna ispuniti tražene uvjete s obzirom mali broj kadrova (trenutno zaposleno na

neodređeno vrijeme manje od 50% traženog kadra prema sistematizaciji) i nove zadatke koje dobiva od ERA-e u narednom razdoblju (početak lipanj 2019. godine).

Agencija će u narednom periodu i dalje iskazivati potrebe za privlačenje i zapošljavanje potrebnih kadrovskih resursa te njihovo odgovarajuće osposobljavanje (posebno za *vodeće auditore* za potrebe nadzora i održavanja SMS-a kod IM-a i RU-a te za upravljanje rizicima). Posebno se u ovom trenutku osjeća nedostatak inženjerskog kadra za područje izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike (SSC) i odobrenja za stavljanje vozila (tipova vozila) na tržište (VA), kroz jedinstvenu pristupnu točku (OSS).

Zaključno, Agencija ima veliki nedostatak kadrova, a taj problem potrebno je što prije riješiti u suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture i Vladom Republike Hrvatske. Razvoj željezničkog sustava, uvođenje 4. željezničkog paketa i sve veća suradnja s ERA-om tražit će od Agencije ispunjavanje daleko većeg broja zadataka nego do sada te su stoga nova zapošljavanja, odnosno popunjavanja radnih mjesta nedostajućim kadrovima, vrlo važan strateški zadatak ove sigurnosne strategije.

9-Uvođenje 4. željezničkog paketa i izmjene u EU zakonodavstvu

Tijekom 2016. godine donesene su dvije bitno izmijenjene direktive (EU) – Direktiva o sigurnosti željeznica 2016/798 i Direktiva o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji 2016/797 te Uredba (EU) 2016/796 o Agenciji Europske unije za željeznice, koje su sve vezane na skore promjene u sklopu uspostave jedinstvenog sustava EU željeznica kroz novi 4. željeznički paket i njezin "tehnički stup".

Navedene izmjene u EU zakonodavstvu traže posljedično i velike promjene u nacionalnom zakonodavstvu. U tom smislu postoji čitav niz izmjena koje će se morati provesti kroz postojeći Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, kako bi se ostvarile sve pretpostavke za provedbu 4RWP.

Pred Agencijom se također nameće čitav niz izazova u sklopu priprema na uvođenju 4. željezničkog paketa kako sa strane ispunjenja kadrovskih zahtjeva, uspostave odgovarajućeg sustava upravljanja kompetencijama, usuglašavanja i potpisivanja ugovora u suradnji s ERA-om, uključivanje stručnjaka Agencije u sklopu novih zadataka ERA-a (PoE) te prilagodbe vlastitog sustava i procedura sukladno novim zadacima.

Elementi Strategije pri tome traže posebnu brigu na uspostavi novih programskih elemenata Agencije na uvođenju 4RWP uz potporu Ministarstva te provedbu opsežnih aktivnosti unutar željezničkog sektora koji se mora do 2020. godine prilagoditi novom, jedinstvenom EU sustavu željeznica.

Posebno treba napomenuti da je rizik vezan uz dostizanje roka za izdavanje dozvola za strojovođe izbrisan iz popisa rizika, jer više ne predstavlja sigurnosni problem. Agencija je dodatnim zalaganjem uspjela u periodu 2015. – 2019. izdati preko 1500 dozvola za strojovođe i time ostvarila ciljeve koji su bili rizični u prethodnom razdoblju. Pored toga Agencija je započela sa sustavnim auditima i ocjenjivanjima sustava ispitivanja strojovođa u školama (obrazovnim centrima za strojovođe) kako bi se ostvarile potrebne kompetencije strojovođa.

B.1.1.1.3. Planiranje u sklopu Strateškog plana MMPI

U Strateškom planu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje 2020. – 2022. godine Agencija provodi program u dijelu koji je povezan s Općim ciljem *Održivi razvoj prometnog sustava*, posebni cilj *Razvijen sustav kopnenog prometa te kvalitetan nadzor cestovnog prometa, cestovne infrastrukture i žičara*, a način ostvarenja postavljenog posebnog cilja je *Sigurnost kopnenog prometa*.

Navedene aktivnosti će se provoditi izdavanjem adekvatnih rješenja, odnosno rješavanjem pripadajućih upravnih predmeta, sukladno zakonskim ovlastima Agencije utvrđenima ZoSI-jem (članak 9. ZoSI-ja – nadležnost Agencije) i izravno primjenjivim propisima EU te kroz dostave redovitih izvješća nadležnim državnim institucijama i ERA-i i suradnji s agencijama za sigurnost željezničkog prometa država članica EU.

Pokazatelji rezultata u ostvarenju navedenih ciljeva definirani su postizanjem visokog stupnja riješenih upravnih i neupravnih predmeta iz područja djelovanja Agencije unutar utvrđenih rokova na godišnjoj razini. Sukladno Strateškom planu, visokim stupnjem riješenih predmeta u utvrđenim rokovima postižu se poboljšanja u sigurnosti željezničkog prometa.

B.1.1.1.4. Postavljanje operativnih ciljeva u sklopu mjesečni planova uprava

Uprave i djelatnici koje je odredio ravnatelj zaduženi su da do 5. u mjesecu redovito dostavljaju ravnatelju izvješća o izvršenju planova za prethodni mjesec i planove za naredni mjesec za poslove iz svog djelokruga.

B.1.1.1.5. Odluke ravnatelja i procedure poslovanja

Ravnatelj prema potrebi donosi odluke i utvrđuje procedure vezano za poslovanje Agencije, koje su obveza za sve zaposlenike Agencije.

B.1.1.2. Upravljanje i vođenje

Upravljanje i vođenje Agencije temelji se na zahtjevima – generalnim načelima, koji se nalaze u točki 5 (*Leadership*) norme HRN EN ISO 9001:2015. Program rada osigurava da se ova načela mogu provoditi, a to su:

- Utvrditi odgovornosti i zaduženja unutar organizacije kako bi sustav upravljanja bio efikasan;
- Osigurati da su ciljevi poslovanja i sustava upravljanja postavljeni i da su kompatibilni s organizacijskim kontekstom i strateškim ciljevima;
- Osigurati da je sustav upravljanja (QMS) integriran s poslovnim sustavom;
- Promoviranje procesnog pristupa i pristupa upravljanja rizicima;
- Osigurati dostupnost resursa za sustav upravljanja;
- Komunicirati važnost efektivnog sustava upravljanja i sukladnosti sa zahtjevima za sustav upravljanja;
- Osigurati da sustav upravljanja postiže zacrtane ciljeve;
- Zauzimanje, usmjeravanje i podržavanje osoba da doprinose učinkovitosti sustava upravljanja;
- Promicanje poboljšanja.

B.1.2. ORGANIZACIJA

Tablica 4 – Razrada općeg cilja B.1.2. Organizacija

RAZRADA OPĆEG CILJA – ORGANIZACIJA				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.1.2.1.	Organizacija i odgovornosti	Statut i opći akti Agencije	UV/RAV/PR1/PR2/PR3	Kontinuirano
B.1.2.2.	Kultura sigurnosti	Praćenje i promicanje kulture sigurnosti unutar Sektora	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.2.1.		Deklaracija sigurnosti	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.2.2.		Model razvoja kulture sigurnosti	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.3.	Sučelja i komunikacije	Razvoj odnosa sa željezničkim sektorom, tijelima državne uprave te tijelima nadležnim za sigurnost unutar i zvan EU	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.3.1.		Suradnja s ERA-om i NSA-ima	RAV/ostale uprave sukladno odlukama ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.3.2.		Suradnja s nacionalnim tijelima vezanim za željeznički sektor	RAV/ ostale uprave sukladno odlukama ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.3.3.		Suradnja s tijelima EK - nacionalna kontakt osoba za sigurnost putnika u željezničkom prijevozu	PR1	Kontinuirano
B.1.2.4.	Upravljanje rizicima	Razvoj postupaka upravljanja rizicima	RAV/prema odluci ravnatelja	Kontinuirano
B.1.2.4.1.		Izvešće o upravljanju rizicima - MMPI	RAV/GI-UPE	15.1.2020.
B.1.2.5.	Upravljanje dokumentacijom i arhivom	Razvoj sustava Centrix i arhive	RAV/GI-UPE/VSS-PP	Kontinuirano
		Plan nadzora dokumentacije za 2020.	RAV/GI-UPE	15.1.2020.
B.1.2.6.	Izveštavanje	Izvešće o radu Agencije za 2019. – dostava Vladi RH	RAV/sve uprave	Do 30.9.2020.
		Izvešće o sigurnosti za ERA-u (<i>Annual Safety Report 2019.</i>)	PR1/RAV/sve uprave	Do 30.9.2020.
B.1.2.7.	Upravljanje promjenama	Program	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.1.2.8.	Upravljanje IT sustavom	Održavanje sigurnosti IT sustava i koordinacija s vanjskim partnerom	PR1/GI-UPE	Kontinuirano
		Održavanje i razvoj web stranica vezano za izmjene u sklopu 4RWP	RAV/GI-UPE/sve uprave	Do 15.6.2020.

B.1.2.9.	Ugovor o suradnji - CA	Potpisan ugovor o suradnji sukladno Uredbi (EU) 2016/796, 76(1)	RAV/PR1/PR2/PR3/GI-UPE	Do 15.5.2020.
-----------------	------------------------	---	------------------------	---------------

B.1.2.1. Organizacija i odgovornosti

Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava (u skladu sa ZoSI-jem) ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja aktivnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je osnovana na temelju Zakona o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. Dana 1. srpnja 2013. godine stupio je na snagu novi Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestali su važiti: Zakon o sigurnosti u željezničkom prometu i Zakon o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa. Agencija je samostalna u obavljanju svoje dužnosti i odgovorna je Vladi.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj Agencije i oni za svoj rad odgovaraju Vladi. Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada za razdoblje od pet godina s mogućnošću reizbora.

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa ZoSI-jem, Statutom Agencije i organizacijskom strukturom (Slika 2). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije.

U ovom trenutku broj zaposlenih u Agenciji je 16 (zajedno sa ravnateljem), ali s obzirom na plan i sistematizaciju broj zaposlenih bi trebao biti 31.

Sukladno članku 13. ZoSI-ja tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj, koji za svoj rad odgovaraju Vladi.

Sukladno članku 14. ZoSI-ja Upravno vijeće obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije,
- daje prijedloge i mišljenja na financijski plan i završni račun Agencije,
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ZoSI-jem i Statutom Agencije, kao i ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

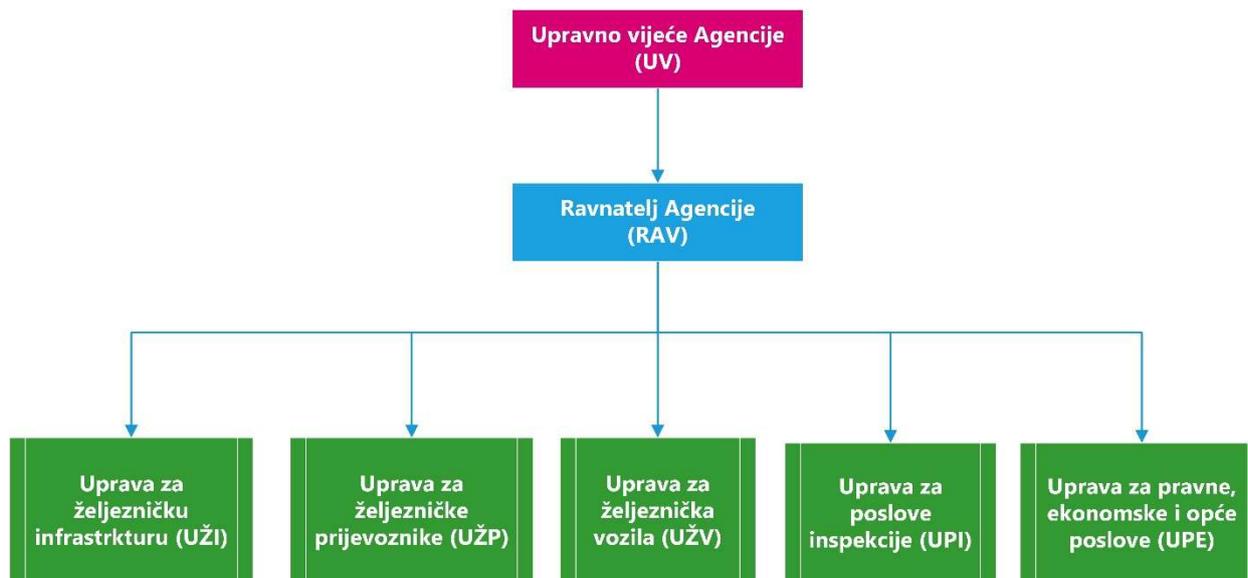
Sukladno članku 15. ZoSI-ja ravnatelj Agencije vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te obavlja druge poslove utvrđene u ZoSI-ju i Statutu Agencije. Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije. Sukladno članku 12. ZoSI-ja Statutom Agencije uređuje se: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije. Statut, uz prethodnu suglasnost Vlade, donosi Upravno vijeće Agencije.

Sukladno članku 16. ZoSI-ja stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije, čiji su pravni položaj, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaća i druga pitanja u vezi s radnim odnosom uređuju Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije.

Sukladno članku 25. Statuta Agencije, poslovi iz djelokruga Agencije te drugi poslovi nužni za rad i poslovanje kao ustanove s javnim ovlastima, odnosno javne službe obavljaju se u ustrojstvenim jedinicama (prema Slici 2.):

1. Uprava za željezničku infrastrukturu
2. Uprava za željezničke prijevoznike
3. Uprava za željeznička vozila
4. Uprava za poslove inspekcije
5. Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove

Slika 2 – Organizacijska struktura Agencije (u skladu sa Statutom Agencije)

B.1.2.2. Kultura sigurnosti

Agencija je potpisnik Deklaracije kulture sigurnosti Europskih željeznica (engl. *The European Railway Safety Declaration* – u daljnjem tekstu: Deklaracija), koja je potpisana u sklopu "Railway Safety Summit", događanja koje je u organizaciji ERA-e i naše Agencije kao domaćina, održano u Dubrovniku od 10. do 12. travnja 2018. godine. Niže navedenu Deklaraciju trebamo promicati kako unutar Agencije, tako i unutar čitavog željezničkog sektora.

B.1.2.2.1. Deklaracija sigurnosti

Deklaracija pokazuje opredjeljenje Europskih lidera na području željeznice da se ostvaruje svijest i promiče pozitivna sigurnosna kultura kroz čitav željeznički sektor. Pozitivna sigurnosna kultura jača učinkovitost sustava upravljanja sigurnošću, poboljšava sposobnost i učinkovitost upravljanja sigurnošću.

- ✓ Sigurnost je glavni pokretač učinkovitosti i pouzdanosti željezničkih usluga. Sigurnost ne bi trebala imati kompromis kada su u sukobu različiti poslovni interesi. Naša vizija, ciljevi i pokazatelji, raspored resursa, i svi aspekti svakodnevnih djelovanja će biti podrška za to. Dobro upravljanje sigurnošću je uvijek zasnovano na upravljanju rizicima.
- ✓ Naše organizacije će promovirati sigurnost, izvještavanje i principe kulture između upravljačkih funkcija i uposlenika i ostalih strana, uključujući dobavljače i ugovorne strane. Gajiti ćemo

zajedničko uvažavanje, podršku i suradnju kako bi kako bi izgradili povjerenje unutar organizacija i stvorili zajedničko razumijevanje o realnosti radnog mjesta.

- ✓ Sigurnost se temelji na individualnoj odgovornosti, koja je sukladna s obrazovanjem, iskustvom i profesionalnim standardima koji odgovaraju ulogama i pojedinačnim funkcijama. Naše organizacije su odgovorne za promicanje pozitivnog sigurnosnog ponašanja i ostvarenje odgovarajućeg okruženja kako bi se omogućilo da rad bude siguran, uključujući provođenje poslova, alate, edukaciju i postupke.
- ✓ U radnom okruženju željezničkog sustava, pojedinci, neovisno o njihovom obrazovanju, profesionalnosti, iskustvu, sposobnostima, i dobroj volji, mogu biti suočeni sa situacijama kada granice ljudskih mogućnosti u kombinaciji s neželjenim i nepredvidivim sustavnim utjecajima mogu dovesti do neželjenih rezultata.
- ✓ Istraživanja i analize događaja trebaju prije svega biti usmjerene na sustavnu provedbu, na uvjete i čimbenike koji utječu na radnu praksu umjesto da se prenosi krivica na pojedinačne odgovornosti. Ova praksa bi se trebala primjenjivati čitavo vrijeme osim u slučajevima grube nepažnje, namjernog kršenja i destruktivnog djelovanja koje ozbiljno može kompromitirati razinu željezničke sigurnosti.
- ✓ Pozitivno sigurnosno ponašanje i inicijative trebaju se postizati i širiti unutar željezničke industrije kako bi se pokazalo da naše organizacije vrednuju kontinuirano poboljšavanje sigurnosti.
- ✓ Zaposleni na svim organizacijskim razinama će definirati kako oni nastoje da kontinuirano razvijaju, promoviraju i redovito ocjenjuju organizacijske principe i praksu kako bi se gajila pozitivna sigurnosna kultura.
- ✓ Zajedno možemo postići naš cilj Europske unije da bude svjetski lider u sigurnosti željeznica.

B.1.2.2.2. Model razvoja kulture sigurnosti

Agencija će u narednom periodu poticati i pratiti razvoj sigurnosne kulture unutar sektora, prvenstveno kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje (ECM). Model za koji se zauzimamo je onaj koji je utvrdila i promovira ERA¹.

Model razvoja kulture sigurnosti (Slika 3) se sastoji od dvije komponente: **temelja željezničke sigurnosti**, koji mora biti ispunjen od strane dionika željezničkog sustava kako bi održavao sigurnost i osigurao njezinu provedbu i stvaratelja tj. **poticatelja kulture**, koji oblikuju i kreiraju organizacijsku kulturu.

Temelji sigurnosne kulture predstavljaju pet sveobuhvatnih principa, zasnovanih na karakteristikama željezničkog sektora i na postojećoj kulturi sigurnosti – **(F1) upravljanje glavnim rizicima s predviđanjem i otpornošću, (F2) razumjeti radno mjesto, (F3) njegovati okoliš za neprestano obrazovanje i (F4) integracija sigurnosti u sve razine poslovanja.**

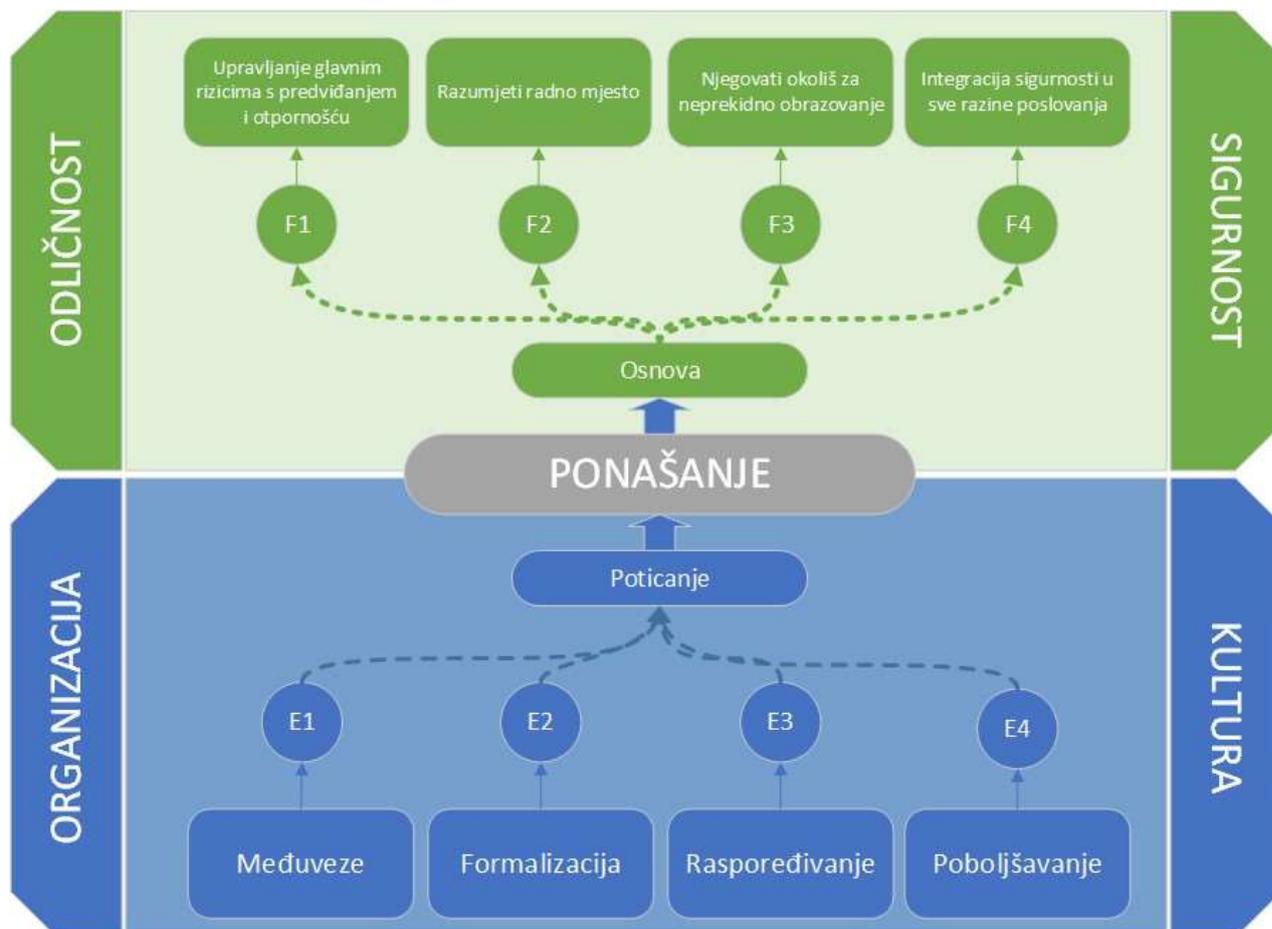
Temelji željezničke sigurnosti oslanjaju se na principu ergonomije aktivnosti, koja razlikuje zadatak (propisani rad: očekivani rezultati na osnovi definiranih uvjeta) od aktivnosti (učinak – efektivan rad: uočeni rezultati na osnovi realnih uvjeta). Aktivnosti se pažljivo planiraju na način da se predviđaju štetne situacije. Potrebna je ljudska fleksibilnost i kreativnost kako bi se suprotstavili neočekivanim situacijama i kako bi održali funkcioniranje sustava.

Organizacijska kultura razvija se kroz različite elementarne aktivnosti unutar organizacije. Razlikujemo četiri poticatelja – stvaratelja kulture, koji oblikuju organizacijsku kulturu, kroz **(E1) interaktivni pristup**, gdje sudionici realizacije kulture na svim organizacijskim razinama izmjenjuju mišljenja kroz formalni i neformalni

¹ https://www.era.europa.eu/activities/safety-culture_en

dijalog, potičući pri tome međusobno uvažavanje i usklađivanje, sporazumjevanje i očekivanja. Na temelju takvog razumijevanja sigurnosti, organizacija kreće u **(E2) formalizaciju** kroz distribuciju zadataka, uloga i odgovornosti, opisivanje procedura i pravila. Na **(E3) razini raspoređivanja (širenja)** organizacijskih ciljeva kulture, pravila i procedure se provode kroz razne forme informacija i obrazovanja. Kroz **(E4) poboljšanja**, organizacija će neprestano poboljšavati kulturu sigurnosti na svim razinama.

Slika 3 – Model razvoja kulture sigurnosti (temeljem European Railway Safety Culture Model)

Ovaj model je alat kojim se podržava stvaranje sigurnosne kulture kroz ocjenjivanje ili nadzor sustava.

U narednom periodu Agencija će tijekom audita kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika imati poseban fokus na ocjeni promocije sigurnosne kulture i provedbi odgovarajućeg modela sigurnosne kulture s obzirom na regulatorne obveze u kontekstu 4. željezničkog paketa².

² Uredba (EU) 2018/762 utvrđuje zajedničke sigurnosne metode vezano za zahtjeve sustava upravljiva sigurnošću prema Direktivi (EU) 2016/798 i regulativama (EU) 1158/2010 i (EU) 1169/2010 u kojima se zahtjeva u kontekstu 4. željezničkog paketa, da vezano za sigurnosnu kulturu, željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture dokažu implementaciju strategije s kojom unapređuju i stalno poboljšavaju svoju sigurnosnu kulturu (Annex I i II – član 7.2.3: " Organizacija će osigurati strategiju za stalno poboljšanje svoje sigurnosne kulture, oslanjajući se na stručne analize i prepoznate metode, kako bi se identificirali problemi ponašanja koji imaju utjecaj na razne dijelove sustava upravljanja sigurnošću i kako bi se postavile mjere kojima se otklanjaju ti problemi."

B.1.2.3. Sučelja i komunikacije

B.1.2.3.1. Suradnja s EK, ERA-om i NSA-ima

U narednoj godini očekuje se i dalje povećani broj aktivnosti u sklopu suradnje Agencije s ERA-om i europskim, nacionalnim tijelima za sigurnost (NSA), posebice u sklopu uvođenja 4. željezničkog paketa EU (4RWP), a pri tom posebno je važno istaknuti sudjelovanje u raspravama tijekom plenarnih sjednica ERA-e (engl. *NSAs Plenary Meetings*), koje se u pravilu održavaju u središtu ERA-e u Valenciennesu u Francuskoj, te u sklopu raznih radionica i radnih grupa u organizaciji ERA-e (Valenciennes/Lille/Bruxelles).

Agencija je uključena u niz radnih grupa i radionica ERA-e, koje razrađuju pojedine cjeline u sklopu razvoja i uvođenja 4RWP-a te unapređuju razvoj jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (SERA), što smatramo vrlo važnim i za razvoj i unapređenje nacionalnog željezničkog sustava. Posebno povećani angažman Agencije se očekuje u 2020. kroz aktivnosti vezane za:

- Radne grupe u okviru usuglašavanja postupaka za odobravanje Europskog željezničkog sustava upravljanja prometom u dijelu ustroja pruge (engl. *ERTMS track side approval – practical arrangement*);
- Zajednički sastanci AsBo tijela sukladno Uredbi 402/2013 (engl. *CSM for risk assessment*);
- Radne skupine i sudjelovanje u radionicama nacionalnih tijela za sigurnost s usmjerenjem na ERTMS (engl. *NSA Focus group for ERTMS*);
- Radne sastanke grupe za TAP/TAF TSI (TSI za telematske aplikacije za teretni i putnički prijevoz);
- Radne sastanke u sklopu radnih grupa za implementaciju 4RWP-a (u sklopu SSC/VA/ERTMS);
- Radne sastanke i radionice u sklopu razvoja OSS-a (jedinstvena pristupna točka za SSC/VA/ERTMS);
- Radne skupine u sklopu čišćenja i validacije nacionalnih pravila (NTR – National Technical Rules);
- Treninzi za primjenu OSS-a;
- Treninzi za primjenu VA postupaka u sklopu 4RWP-a;
- Treninzi za primjenu SSC postupaka u sklopu 4RWP-a;
- Pregovaranje i potpisivanje Ugovora o suradnji (CA) s ERA-om, a sukladno obvezujućoj Uredbi (EU) 2016/796 (članak 76.);
- Radna grupa za 4RWP;
- Radna grupa za nacionalna tehnička pravila (RST).

2020. godina biti će obilježena povećanim angažmanom Agencije, a posebno kroz sljedeće aktivnosti u kojima će sudjelovati Agencija zajedno s ERA-om:

- Trening i osposobljavanje osoblja vezano za primjenu postupaka SSC i VA, te primjenu OSS-a (prema potrebi);
- Širenje znanja unutar Sektora vezano za gore spomenute postupke u sklopu čega se predviđa povećana komunikacija te provedba odgovarajućih treninga s budućim podnositeljima zahtjeva – željezničkim prijevoznicima;
- Suradnja s MMPI oko prenošenja EU regulative 4RWP u nacionalno zakonodavstvo;
- Izrada vlastitih vodiča i pisanih postupaka za SSC i VA, sukladno ERA vodiču;
- Pregovaranje i potpisivanje ugovora o suradnji (CA).

Pored suradnje koje će ASŽ tijekom 2020. imati s ERA-om, u istoj godini se predviđa i suradnja sa susjednim nacionalnim tijelima za sigurnost (NSA). Tu se posebno očekuje nastavak kvalitetne suradnje s NSA iz Slovenije i Mađarske po pitanju razrješenja specifične problematike međugranične suradnje, tehničkih

pitanja interoperabilnosti, uvođenja novih željezničkih prijevoznika, razvoja i nadzora SMS-a kod IM/RU, prakse uvođenja 4RWP-a i slično te suradnja sa susjednim zemljama, koja su trenutno u IPA programu EU (Srbija i BiH).

Na kraju, a ne manje važno, u sklopu suradnje s NSA-ima treba navesti sudjelovanje u raspravama u sklopu sjednica neovisne grupacije ILGGRI (međunarodna povezana grupacija inspektorijata željeznice) na kojima nacionalna tijela raspravljaju pitanja sigurnosti i interoperabilnosti u neovisnom okruženju od ERA-e.

Zakonskom odrednicom (ZoSI, čl. 9. stavak 5.) utvrđeno je da Agencija provodi aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u ostalim državama članicama Europske unije u svrhu usklađivanja kriterija odlučivanja, posebice u cilju olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima kojima su dodijeljene međunarodne trase.

Pored svega navedenog, Agencija održava suradnju s Europskom komisijom (EK) kroz projekt LADSEC/RAILSEC, gdje je ispred Agencije uključen predstavnik kao nacionalna kontakt osoba za sigurnost putnika (vidi Tablicu 4./B.1.2.3.3.).

B.1.2.3.2. Suradnja s nacionalnim tijelima vezanim za željeznički sektor

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Agencija i AIN, kao tijela javne vlasti nadležna za željeznički sustav Republike Hrvatske surađuju s ciljem ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Agencija planira da će tijekom 2020. godine i dalje pratiti, promicati i provoditi regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovati u izradi nacrtu prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivati s drugim tijelima javne vlasti radi usklađivanja aktivnosti u smislu podizanja razine sigurnosti željezničkog sustava. Posebno se očekuje povećana aktivnost Agencije u sklopu radne grupe za izmjenu ZoSI-ja te vezano za sve ostale aktivnosti oko uvođenja 4. željezničkog paketa.

Agencija održava stalnu suradnju s AIN-om i tome treba istaknuti suradnju u sklopu istražnih postupaka te poduzimanju radnji u vezi sa sigurnosnim preporukama (sukladno članku 118. stavku 5. ZoSI-ja).

Suradnja s Hrvatskom regulatornom agencijom za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM), pored svega navedenog, isto tako je važna aktivnost Agencije u narednom periodu. Predviđa se sudjelovanje u sklopu okruglih stolova u organizaciji HAKOM-a, Danu tržišta HAKOM, skupovima na kojima pored predstavnika Ministarstva i Agencije sudjeluju željeznički prijevoznici i upravitelj infrastrukture, i gdje se kroz konstruktivni dijalog raspravljaju pitanja vezana uz izdavanje dozvola za puštanje u uporabu vozila, uvjerenja/potvrde o sigurnost, liberalizaciju tržišta željezničkog prijevoza te razmatraju primjedbe prijevoznika na uvjete korištenja infrastrukture, izdavanje sigurnosnih rješenja i slično.

Na kraju treba spomenuti da će Agencija u narednom periodu u dogovoru s Ministarstvom sudjelovati u provođenju mjera za povećanje sigurnosti putnika u željezničkom prometu EU sukladno smjernicama koje je dala Europska komisija te da će po tom pitanju imati odgovarajuću suradnju s Ministarstvom unutarnjih poslova.

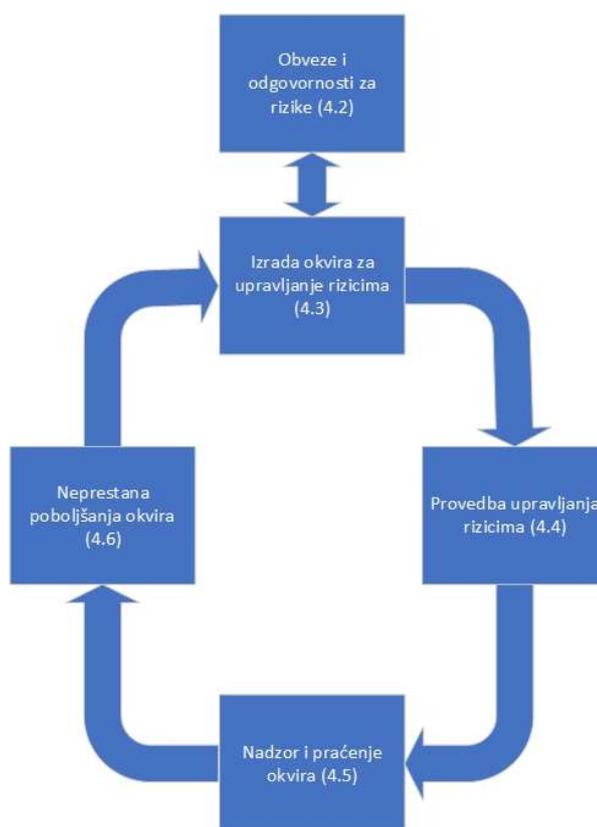
B.1.2.4. Upravljanje rizicima

Gotovo svi organizacijski procesi sadrže rizike o kojima ovisi njihova uspješnost i učinkovitost u dostizanju organizacijskih ciljeva. Što su rizici manji, to je mogućnost za efikasnost i uspješnost procesa veća. Zbog toga

je potrebo unutar organizacije ugraditi što bolje postupke i metode za upravljanje rizicima kako bi se oni doveli do prihvatljive razine.

Agencija se kroz svoje strateške ciljeve i Program rada zalaže za što kvalitetniju uspostavu procesa upravljanja rizicima prema međunarodnoj normi HRN EN ISO 31000. Uspjeh ovog procesa ovisi o izgradnji sigurnosnog okvira kako ga, u točki 4., opisuje spomenuta norma.

Slika 4 – Okvir za upravljanje rizicima prema ISO 31000

Naše opredjeljenje prema upravljanju rizicima se bazira na kontinuiranom poboljšavanju sigurnosnog okvira kako prikazuje Slika 4., a cilj je da se ovaj okvir integrira kroz cjelokupno organizacijsko vođenje, strateško odlučivanje i planiranje, upravljačke procese, izvještavanje, politiku poslovanja te vrednovanja procesa i sigurnosne kulture.

Sukladno metodologiji koja je opisana u normi ISO 31000 postupak upravljanja rizicima (Slika 4) započinje utvrđivanjem organizacijskog konteksta, tj. okruženja u kojem se nalazi organizacija (Agencija). U sklopu tog procesa potrebno je detektirati zainteresirane strane i njihove zahtjeve vezane za procjenu rizika. U ovom slučaju posebno je važno za naglasiti utjecaj zainteresiranih strana na odlučivanje u tretiranju (ublažavanju) rizika. Procjena rizika se sastoji od nekoliko faza: identifikacije rizika, analize rizika i njihovog vrednovanja.

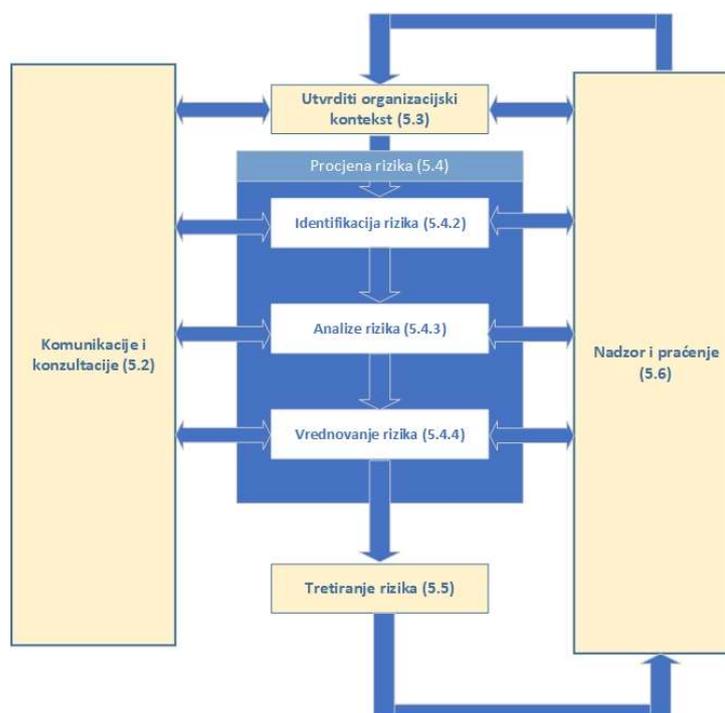
Faza identifikacije rizika posebno je osjetljiva jer je potrebno provesti kritičnu i ponekad vrlo opsežnu identifikaciju, jer rizici koji se ne uzmu u obzir u ovoj fazi neće biti razmatrani u daljnjoj analizi. U ovoj fazi nastojimo dobiti odgovarajuću, dovoljno opsežnu listu rizika (i njihovih izvora – opasnosti/hazarda) koji imaju utjecaj na ostvarivanje organizacijskih ciljeva (ciljeva sigurnosti).

Druga faza je sama analiza rizika u kojoj je potrebno utvrditi ulazne podatke za vrednovanje rizika tj. da li će rizik biti tretiran. Kroz analizu rizika potrebno je utvrditi koje su posljedice rizika i koja je njihova vjerojatnost (učestalost). Treća faza se tiče vredovanje rizika u kojoj je potrebno odrediti prioritete i utvrditi razinu rizika. U četvrtoj fazi se određuje najpogodniji tretman rizika s obzirom na troškove i učinke koje daje tretman. U toj fazi potrebno je uzeti u obzir sve regulatorne i legalne aspekte poslovanja odnosno sigurnosti kao specifičnog aspekta željezničkog sustava.

Utvrđivanje rizika priprema se kroz listu izvora rizika i njihovih posljedica, a analiza rizika uključuje poseban dokument u kojem se utvrđuje plan tretiranja rizika (njihovih prioriteta) s provedenom analizom i vrednovanjem.

I nakon tretiranja rizika za očekivati je da nećemo uvijek biti u stanju potpuno eliminirati rizik i njegove uzroke (izvove). Moramo biti svjesni da je moguća pojava tzv. rezidualnog ili zaostalog rizika. Zato je potrebno da kroz plan tretmana rizika odredimo koji je za nas prihvatljiv nivo rizika.

Slika 5 – Upravljanje rizicima, procesi utemeljen na metodologiji ISO 31000

B.1.2.4.1. Izvješće o upravljanje rizicima - MMPI

Izvješća o upravljanju rizicima se rade prema Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora³, koje se dostavljaju svake godine do 15.1. za proteklu godinu nadležnom ministarstvu

3

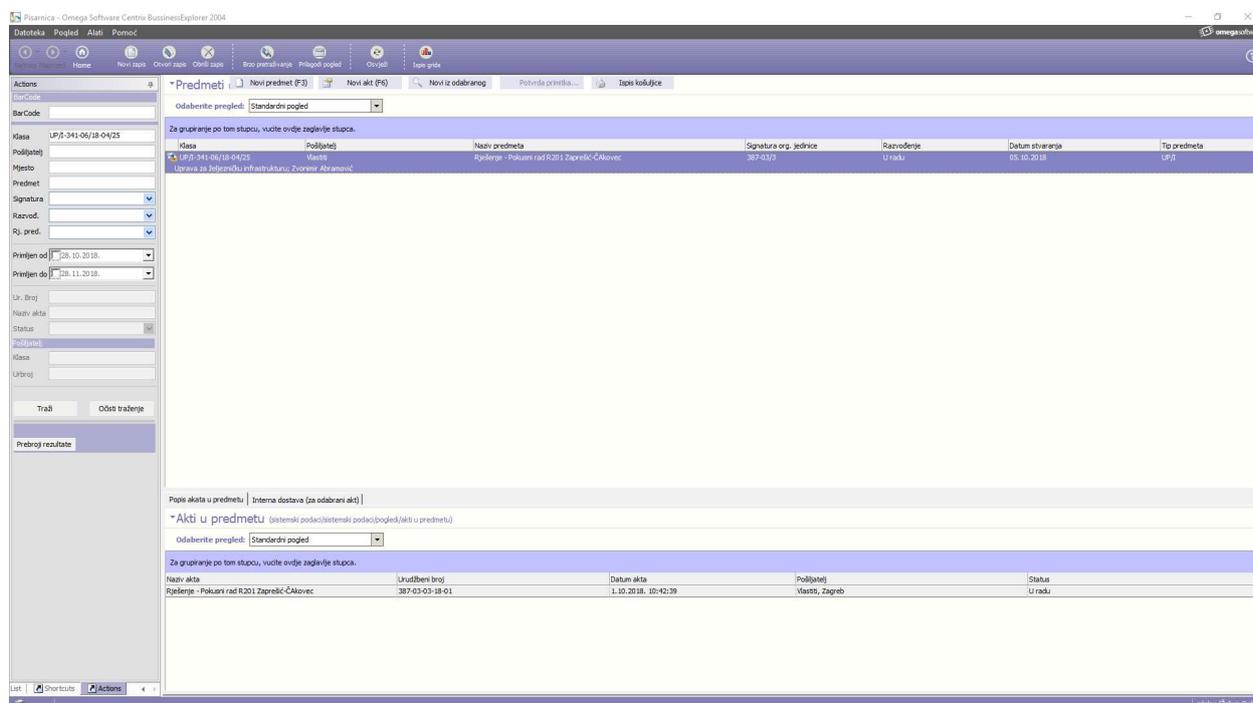
<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Smjernice%20za%20upravljanje%20rizicima%20u%20poslovanju%20institucija%20javnog%20sektora.pdf>

(MMPI). U ovom izvješću se razrađuju najznačajniji rizici u poslovanju Agencije s obzirom na: cilj, planski dokument, opis rizika, odgovornosti za rizik, plan postupanja po rizicima, provedbene mjere i značajnost rizika. Pored navedenog, u cilju što učinkovitije razrade rizika, Agencija koristi metode i postupke koje smo naveli u poglavlju 1.2.4. Programa.

B.1.2.5. Upravljanje dokumentacijom i arhivom

Upravljanje dokumentacijom u Agenciji se bazira na elektroničkom sustavu DMS-Centrix (u daljnjem tekstu: Centrix), kroz koji se zaprimaju svi zahtjevi podnositelja vezano za poslove i predmete koji su u nadležnosti Agencije. Unutar Centrix-a se nalaze rješenja, zaključci te ostala prateća dokumentacija koja se vodi sukladno ZoSI-ju. Ovaj sustav za sada radi stabilno te nisu potrebni veći zahvati u pogledu održavanja. No bez obzira na to sustav se prati i nadzire i prema potrebi unapređuje. Sučelje Centrix-a, sukladno odgovornostima i hijerarhiji pristupa, dostupno je svim zaposlenicima Agencije.

Slika 6 – Sučelje Centrix

Uvođenjem 4. željezničkog paketa Agencija će pored Centrix-a prijeći i na novi informatički sustav OSS (One-stop-shop), jedinstvenu pristupnu točku koju razvija ERA, a vezano za nove zadatke vezane za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike (SSC), stavljanje vozila (tipova vozila) na tržište (VA). Ova aplikacija biti će podijeljena između ERA-e i nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost (NSA). Pored toga ERA će kroz ovu aplikaciju biti ovlaštena za odobravanje ERTMS projekata uz prugu. Svi zahtjevi od podnositelja zahtjeva vezano za spomenute funkcionalnosti stizati će kroz OSS.

U sklopu ERA-inog plana uvođenja OSS-a naša Agencija, kao i ostali NSA-i bit će tijekom 2020. uključeni u cikluse obrazovanja i treninga za primjenu ove aplikacije. Pored toga mi smo već uključeni u radne grupe za OSS, tako da smo na taj način bili u tijeku razvoja OSS-a, a posebno vezano za informatičko povezivanje – integriranje OSS-a s našim info sustavom Centrix. Na osnovi dobivenih znanja o primjeni i korištenju OSS-a Agencija planira provesti odgovarajuća obrazovanja za željezničke prijevoznike tijekom 2020., a neposredno nakon dovođenja OSS-a na hrvatsku verziju.

B.1.2.6. Izvještavanje

Sukladno članku 17. ZoSI-ja Agencija je obvezna svake godine do 30. rujna podnijeti Vladi godišnje izvješće o svome radu u prethodnoj godini, uključujući i financijsko izvješće. Ovo izvješće sadrži:

- Ustrojstvo i djelatnost Agencije;
- Izvješće o radu inspekcije;
- Pregled audita sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekta nadležnog za održavanje (ECM);
- Izvješće o financijskom poslovanju Agencije;
- Stanje sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj;
- Pregled aktivnosti Agencije (Rad Upravnog vijeća, postupanje i rješavanje upravnih stvari, te ostali poslovi);
- Suradnja s ERA-om i tijelima nadležnim za sigurnost unutar EU (NSA-i);
- Suradnja s tijelima nadležnim za sigurnost unutar Republike Hrvatske (MMPI i AIN);
- Javnost rada Agencije;
- Strategija sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj (bitne strateške odrednice i preglede rizika);
- Ostale sadržaje bitne za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava.

Pored toga Agencija svake godine javno objavljuje godišnje izvješće o svojim aktivnostima iz prethodne godine te ga najkasnije do 30. rujna podnosi ERA-i. Izvješće sadržava podatke o:

- Bitnim promjenama hrvatskog zakonodavstva koje se odnosi na sigurnost željezničkog sustava;
- Razvoju sigurnosti željezničkog sustava, uključujući podatke o zajedničkim sigurnosnim pokazateljima, objedinjenim na razini Republike Hrvatske;
- Razvoju u obavljanju poslova vezanih uz potvrde i uvjerenja o sigurnosti;
- Rezultatima i iskustvima provođenja nadzora nad upraviteljem infrastrukture i željezničkim prijevoznicima;
- Odstupanjima koja su usvojena u skladu s člankom 65. stavkom 4. ZoSI-ja.

B.1.2.7. Upravljanje promjenama

Promjene koje se događaju u poslovanju moraju biti planirane, treba poznavati njihovu svrhu i posljedice te, planirati kadrove i odrediti alokaciju odgovornosti i ovlaštenja kako bi se sačuvao integritet organizacije i uspostavili novi zadaci koje nalažu promjene.

Program rada osigurava ovakva načela poslovanja, a posebno su kroz njega planirane i naznačene promjene koje dolaze zbog uvođenja 4. željezničkog paketa, koji će uzrokovati niz promjena u zakonodavstvu, pa tako imati neminovan utjecaj na promjene u poslovanju željezničkog sektora kao i same Agencije.

B.1.2.8. Upravljanje IT sustavom

Agencija je u prethodnom razdoblju, sukladno financijskim mogućnostima, uspješno obnovila dio svojih informatičkih resursa, posebno servera i opreme za zaštitu i back-up podataka, a sve u sklopu raspoloživih financijskih sredstava. U narednom razdoblju posebno ćemo se zalagati za održavanje sigurnosti i zaštite informatičkih resursa, a uvažavajući sljedeće ciljeve i načela:

- korištenje samo licenciranog software-a,

- redovito održavanje servera, korisničkih računala i ostale informatičke opreme,
- održavanje uvjeta i klimatizacije prostora u kojem se nalaze serverski resursi,
- čuvanje i back-up podataka i datoteka na serveru Agencije,
- odgovarajuća zaštita info sustava od informatički virusa,
- ispravno korištenje DMS sustava (Centrix/OSS) u sklopu rješavanja predmeta sukladno zakonskom okviru.

B.1.2.9. Ugovor o suradnji – Cooperation Agreement (CA)

Agencija, kao i svi ostali NSA-i iz zemalja članica EU dužni su u sklopu 4RWP, sukladno Uredbi (EU) 2016/796 i članku 76(1), potpisati Ugovor o suradnji (engl.: Cooperation Agreement), kojim se uređuju uvjeti pod kojima će ugovorne strane (ERA i NSA-hr) surađivati u sklopu zadataka ERA-e (kada je područje djelovanja unutar više od jedne zemlje članice i kada je ERA-a odgovorna za izdavanje SSC/VA), a koji su specificirani u prije spomenutom članku, vezano za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) i odobrenja za puštanje na tržište vozila (tipova vozila), uključujući i postupke prije podnošenja zahtjeva (engl.: pre-engagement).

Potpisnici ovog ugovora su izvršni direktor ERA i ravnatelj Agencije.

Bitno je za naglasiti da će se u 2020. nastaviti pregovori oko ovog ugovora, započeti u 2019., te da je velika većina članaka iz CA usuglašena s ERA-om, a ostaje finalno usuglašavanje u 2020. kada budu poznati uvjeti za CA koji bi trebali biti utvrđeni kroz nacionalno zakonodavstvo u novom Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

B.1.3. RESURSI

Tablica 5 – Razrada općeg cilja B.1.3. Resursi

RAZRADA OPĆEG CILJA - RESURSI				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje-priprema	Termin
B.1.3.1	Kadrovski resursi i upravljanje kompetencijama (HOF)	Utvrdjivanje prioriteta zapošljavanja i provedba zapošljavanja sukladno financijskim resursima i ograničenjima koje određuje Vlada i MMPI	RAV/PR3	Do 1.3.2020.
B.1.3.2.	Financijski resursi	Financijski plan i njegova ispravna provedba-stalni nadzor i kontrola financija	RAV/GI-UPE	Kontinuirano

B.1.3.1. Kadrovski resursi

Tablica 6 – Analiza kadrova u Agenciji

Naziv unutarnje ustrojstvene jedinice, broj i naziv radnog mjesta	Identifikacija i analiza popunjenosti radnih mjesta	Cilj - sistematizacija	Ostvareno
AGENCIJA – UKUPNO		31	16
Ravnatelj	Popunjeno radno mjesto	1	1
1. Pomoćnik ravnatelja (za reguliranje i nadzor sigurnosti željezničkog sustava)	Popunjeno radno mjesto	1	1
2. Pomoćnik ravnatelja (za europsko i međunarodno pravo)	Popunjeno radno mjesto	1	1
3. Pomoćnik ravnatelja (za pravne poslove i inspekciju)	Popunjeno radno mjesto	1	1
Uprava za željezničku infrastrukturu		5	2
4. Glavni inženjer	Popunjeno radno mjesto	1	1
5. Glavni inženjer (za građevinski infrastrukturni podsustav)	Nije popunjeno	1	0
6. Glavni inženjer (za signalno-sigurnosni i prometno upravljački podsustav)	Popunjeno radno mjesto	1	1
7. Glavni inženjer (za stabilna postrojenja električne vuče)	Nije popunjeno	1	0!
8. Inženjer specijalist (za organizaciju upravljanja i regulaciju željezničkog prometa)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za željezničke prijevoznike		4	1
9. Glavni inženjer	Nije popunjeno – posao obavlja pomoćnik ravnatelja po red br. 1	1	0!
10. Glavni inženjer (za željezničke putničke prijevoznike)	Nije popunjeno	1	0

11. Glavni inženjer (za željezničke teretne prijevoznike)	Popunjeno radno mjesto	1	1
12. Viši stručni referent (za tehničko-administrativne poslove)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za željeznička vozila		5	3
13. Glavni inženjer	Nije popunjeno	1	0!
14. Glavni inženjer (za održavanje vozila – ECM)	Popunjeno radno mjesto	1	1
15. Glavni inženjer (za postupke ovlaštenja strojovođa)	Popunjeno radno mjesto (djelatnica obavlja i poslove oko puštanja vozila u uporabu)	1	1
16. Glavni inženjer (za registar vozila)	Popunjeno radno mjesto (djelatnik obavlja i poslove oko puštanja vozila u uporabu)	1	1
17. Glavni inženjer (za vozila)	Nije popunjeno	1	0
Uprava za poslove inspekcije		9	4
18. Glavni inženjer	Popunjeno radno mjesto	1	1
19. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor građevinskog podsustava)	Popunjeno radno mjesto	1	1
20. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava)	Popunjeno radno mjesto	1	1
21. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor elektroenergetskog podsustava)	Nije popunjeno	1	0!
22. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor upravljanja i regulacije prometa)	Nije popunjeno	1	0!
23. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor prijevoza opasnih tvari)	Nije popunjeno	1	0
24. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor vučnih vozila)	Popunjeno radno mjesto	1	1
25. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor vučenih vozila)	Nije popunjeno – poslove privremeno obavlja djelatnik pod rednim brojem 16.	1	0
26. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor izvršnih radnika)	Nije popunjeno – poslove privremeno obavlja djelatnik pod rednim brojem 11.	1	0
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove		4	2
27. Glavni inženjer	Popunjeno radno mjesto	1	1
28. Viši stručni savjetnik (za pravne poslove)	Popunjeno radno mjesto	1	1
29. Viši stručni savjetnik (za ekonomske poslove)	Nije popunjeno	1	0
30. Stručni referent (za opće i administrativne poslove)	Nije popunjeno – poslove privremeno obavlja djelatnica pod rednim brojem 28.	1	0

Kritični ljudski resursi i prioriteti za zapošljavanje:

- **9. Glavni inženjer – Uprava za željezničke prijevoznike**
- **13. Glavni inženjer – Uprava za željeznička vozila**

- 21. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor elektroenergetskog podsustava)
- 22. Inženjer specijalist (za inspekcijski nadzor upravljanja i regulacije prometa)
- 7. Glavni inženjer (za stabilna postrojenja električne vuče)

Sukladno financijskom planu odobrenom za 2020. godinu moguće je zapošljavanje još samo jednog, dodatnog zaposlenika. S obzirom na ključne resurse i prioritete to je radno mjesto pod rednim brojem 9. ili 13. (Tablica 6).

B.1.3.2. Financijski resursi

Financijski plan Agencije za 2020. godinu donesen je sukladno proračunskim propisima kao dio Financijskog plana Ministarstva.

Tablica 7 – Financijski plan Agencije za 2020. godinu

<i>Izvor/ Program/ Podskupina</i>	<i>NAZIV</i>	<i>Plan 2020.</i>
1	2	3
11	RKP 45228 - AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA	5.963.000
A840001	Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa	5.508.000
311	<i>Plaće (Bruto)</i>	<i>3.325.000</i>
312	<i>Ostali rashodi za zaposlene</i>	<i>80.000</i>
313	<i>Doprinosi na plaće</i>	<i>554.000</i>
321	<i>Naknade troškova zaposlenima</i>	<i>312.000</i>
322	<i>Rashodi za materijal i energiju</i>	<i>122.000</i>
323	<i>Rashodi za usluge</i>	<i>741.000</i>
324	<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	<i>1.000</i>
329	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	<i>205.000</i>
343	<i>Ostali financijski rashodi</i>	<i>2.000</i>
372	<i>Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna</i>	<i>15.000</i>
383	<i>Kazne, penali i naknade štete</i>	<i>10.000</i>
422	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>90.000</i>

431	<i>Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti</i>	1.000
IZVOR 51		
321	<i>Naknade troškova zaposlenima</i>	50.000
K840004	Obveze po sudskim sporovima	278.000
311	<i>Plaće (bruto)</i>	150.000
313	<i>Doprinosi na plaće</i>	38.000
323	<i>Rashodi za usluge</i>	25.000
329	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	35.000
343	<i>Ostali financijski rashodi</i>	30.000
K840002	Informatizacija	116.000
323	<i>Rashodi za usluge</i>	81.000
412	<i>Nematerijalna imovina</i>	30.000
422	<i>Postrojenja i oprema</i>	31.000
426	<i>Nematerijalna proizvedena imovina</i>	35.000

Obrazloženje Financijskog plana za 2020. godinu:

Proračun Agencije za 2020. godinu planiran je u iznosu od 5.963.000 kuna pri čemu najznačajniji dio proračuna pripada aktivnosti **A840001 Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa** koja pokriva troškove rada zaposlenika, njihova službena putovanja, nabavu nefinancijske imovine (oprema za rad) i druge materijalne rashode (uredski materijal, troškovi zakupa radnog prostora i vezani režijski troškovi, troškovi naknade za rad članova Upravnog vijeća).

Rashodi za zaposlene u 2020. godini planirani su u iznosu od 3.959.000,00 kuna na bazi 16 zaposlenih u 2019. godini s intencijom zapošljavanja novih zaposlenika sukladno Odluci o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama ("Narodne novine", br. 70/16, 50/17, 37/18, 71/18 i 91/18), propisima "četvrtog kruga" porezne reforme (prvenstveno promjena koje se tiču poreznih olakšica, a koje stupaju na snagu s 1.1.2020. godine) i povećanju osnovice plaća u javnim službama u 2020. godini.

Materijalni rashodi maksimalno su planirani prema Smjernicama za uspostavu standardnih materijalnih troškova i potrebama Agencije za obavljanje poslova iz svog djelokruga.

Kroz aktivnost **A840004 Obveze po sudskim sporovima** planira se podmiriti potencijalne troškove prema sporovima koji su u tijeku:

- Pr-1562/16-3 - Potraživanje zaposlenika zbog premještanja na niže sistematizirano radno mjesto
- Pr-2218/16-2 - Potraživanje zaposlenika zbog otkaza ugovora o radu

Aktivni predmeti vezani su uz tužbe bivšeg zaposlenika koje je pokrenuo u 2016. godine nakon dobivenog otkaza ugovora o radu. Njihovo okončanje očekujemo u sljedećem trogodišnjem razdoblju.

Kroz projekt **K840002 Informatizacija** osigurava se podrška IT sustavu Agencije, planira njegovo održavanje i poboljšanje.

Na razini 32 planirana su sredstva za pokrivanje troškova korištenje softverske aplikacije za izradu kartica strojovođa i pokrivanje tekućeg održavanja informatičke opreme. Planirano je ažuriranja postojećih računalnih baza, prvenstveno izrada nove web stranice Agencije zbog usklađivanja sa zakonskim izmjenama i obvezama (donošenje novog Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava i usklađenja vezana uz digitalnu pristupačnost).

Na razini 41 sredstva su planirana prvenstveno za nabavu korisničkih licenci.

Na razini 42, sredstva su planirana za nabavu informatičke opreme te ulaganje u računalne programe (dogradnja postojećeg sustava Centrix).

B.2. PROVEDBA (D) – PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA

Tablica 8 – Razrada općeg cilja B.2. Provedba regulatornog okvira

RAZRADA OPĆEG CILJA - PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.2.1.	Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture	Izdana rješenja – uvjerenja o sigurnosti sukladno regulatornom okviru	GI-UŽI/RAV/PR1	Kontinuirano
B.2.2.	Potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)	Izdana rješenja – potvrde o sigurnosti sukladno regulatornom okviru	PR1/RAV/PR3/PR2	Kontinuirano
B.2.3.	Odobranje strukturnih podsustava za puštanje u uporabu (APiS)	Izdana rješenja – potvrde za puštanje u uporabu strukturnih podsustava	GI-UŽI; GI-PUSS/RAV/PR2	Kontinuirano
B.2.4.	Odobranje za puštanje u uporabu - na tržište (tipova) vozila (VA)	Izdana rješenja – potvrde za puštanje u uporabu (tipova) vozila (VA) sukladno regulatornom okviru	GI-RV; GI-STR/RAV/PR2	Kontinuirano
B.2.5.	Upisi u registre vozila	Izdana rješenja za upis u registar vozila sukladno regulatornom okviru	GI-RV/RAV/PR2	Kontinuirano
B.2.6.	Izdavanje dozvola za strojovođe (s upisom u Registar strojovođa), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa	Izdana rješenja za centre za osposobljavanje i za ispitivače strojovođa, te izdane dozvole za strojovođe, sve sukladno regulatornom okviru	GI-STR/RAV/PR2	Kontinuirano
B.2.7.	Izdavanje potvrda za subjekte nadležne za održavanje (ECM)	Izdana rješenja – ovlaštenja za subjekte nadležne za održavanje (ECM) sukladno regulatornom okviru	GI-ECM/RAV/PR2	Kontinuirano
B.2.8.	Procjene rizika (AsBo)	Izdana rješenja – procjene rizika (AsBo) sukladno regulatornom okviru (EU) 402/2013	RAV/GI-RV; GI-UŽI	Kontinuirano
B.2.9.	Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke - učenje iz nesreća	Izvještaji o poduzetim sigurnosnim preporukama, koje AIN upućuje na Agenciju	GI-UPI; IN-IGP/RAV	Do 15.12.2020.

RAZRADA OPĆEG CILJA - PROVEDBA REGULATORNOG OKVIRA				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.2.10.	Promicanje i razvoj regulatornog sigurnosnog i interoperabilnog okvira	Sudjelovanje predstavnika Agencije u razradi regulatornog okvira te aktivna razmjena stajališta u pogledu poboljšanja zakona i usklađenja s novom zakonskom regulativom EU vezanom za uvođenje 4RWP-a - razvijen sustav izdavanja SSC/VA	Sve uprave	Kontinuirano
		Razvijen sustav izdavanja SSC/VA	RAV/PR1/PR2/GI-RV	Do 31.5.2020.
B.2.11.	Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za VA (Uredba (EU) 2018/545)	Izrađen, odobren i objavljen vodič za VA na stranicama Agencije	GI-RV/RAV	Do 31.5.2020.
B.2.12.	Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za SSC (Uredba (EU) 2018/763)	Izrađen, odobren i objavljen vodič za SSC na stranicama Agencije.	PR1/RAV	Do 31.5.2020.
B.2.13.	Praćenje EU zakonske regulative	Izveštavanje, promicanje i pojašnjavanje EU regulative i zakonskog okvira s područja sigurnosti željeznica i interoperabilnosti	PR2/sve uprave/RAV	Kontinuirano

B.2.1. Uvjerenja o sigurnosti upravitelja infrastrukture

Sukladno članku 30. ZoSI-ja upravitelj infrastrukture za obavljanje djelatnosti upravljanja željezničkom infrastrukturom mora imati uvjerenje o sigurnosti koje izdaje Agencija. Uvjerenjem o sigurnosti potvrđuje se:

- Prihvatljivost sustava upravljanja sigurnošću (SMS-a) upravitelja infrastrukture u skladu sa ZoSI-jem;
- Prihvatljivost pravila upravitelja infrastrukture o ispunjavanju posebnih zahtjeva za uspostavu (uključujući gradnju) održavanje i rad željezničke infrastrukture na siguran način, uključujući organiziranje i reguliranje prometa i upravljanje prometom;
- Udovoljavanje zahtjevima TSI-ja ili nacionalnim pravilima za vozila upravitelja infrastrukture, uključujući propisana odobrenja.

Odredbe ZoSI-ja o izdavanju uvjerenja o sigurnosti na odgovarajući se način primjenjuju na upravitelja infrastrukture u morskim lukama, lukama unutarnjih voda i u robnim terminalima.

Agencija na zahtjev upravitelja infrastrukture izdaje uvjerenje o sigurnosti na vrijeme od najviše pet godina, u skladu s Uredbom Komisije (EU) 1169/2010 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi (CSM) za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja – uvjerenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom.

Treba imati na umu da će se gornja uredba ukinuti uvođenjem 4. željezničkog paketa (rok za primjenu 16.6.2020.) s Odlukom (EU) 2018/762 (koja postaje zajednička i za ocjenu sukladnosti kod željezničkih prijevoznika). Sukladno ovome potrebno je u narednom razdoblju prilagoditi odgovarajuće agencijske postupke za ocjenjivanje sukladnosti prema ovoj odluci.

B.2.2. Potvrde o sigurnosti željezničkih prijevoznika (SSC)

Prema članku 27. ZoSI-ja upravitelj infrastrukture, u cilju pružanja usluge prijevoza putnika i tereta na siguran način, može dati pristup željezničkoj infrastrukturi samo željezničkom prijevozniku koji ima potvrdu o sigurnosti. Potvrda o sigurnosti sadrži opći dio (Dio A) – potvrdu o prihvaćanju SMS-a željezničkog prijevoznika u skladu sa ZoSI-jem i poseban dio (Dio B) – potvrdu o prihvaćanju pravila željezničkog prijevoznika kojima se udovoljava posebnim zahtjevima Republike Hrvatske. Željezničkom prijevozniku koji po prvi put započinje obavljati djelatnost željezničkog prijevoza Agencija izdaje opći i posebni dio (Dio A i Dio B) potvrde o sigurnosti. Opći dio (Dio A) potvrde o sigurnosti vrijedi za prostor cijele Europske unije za istovrsne usluge željezničkog prijevoza.

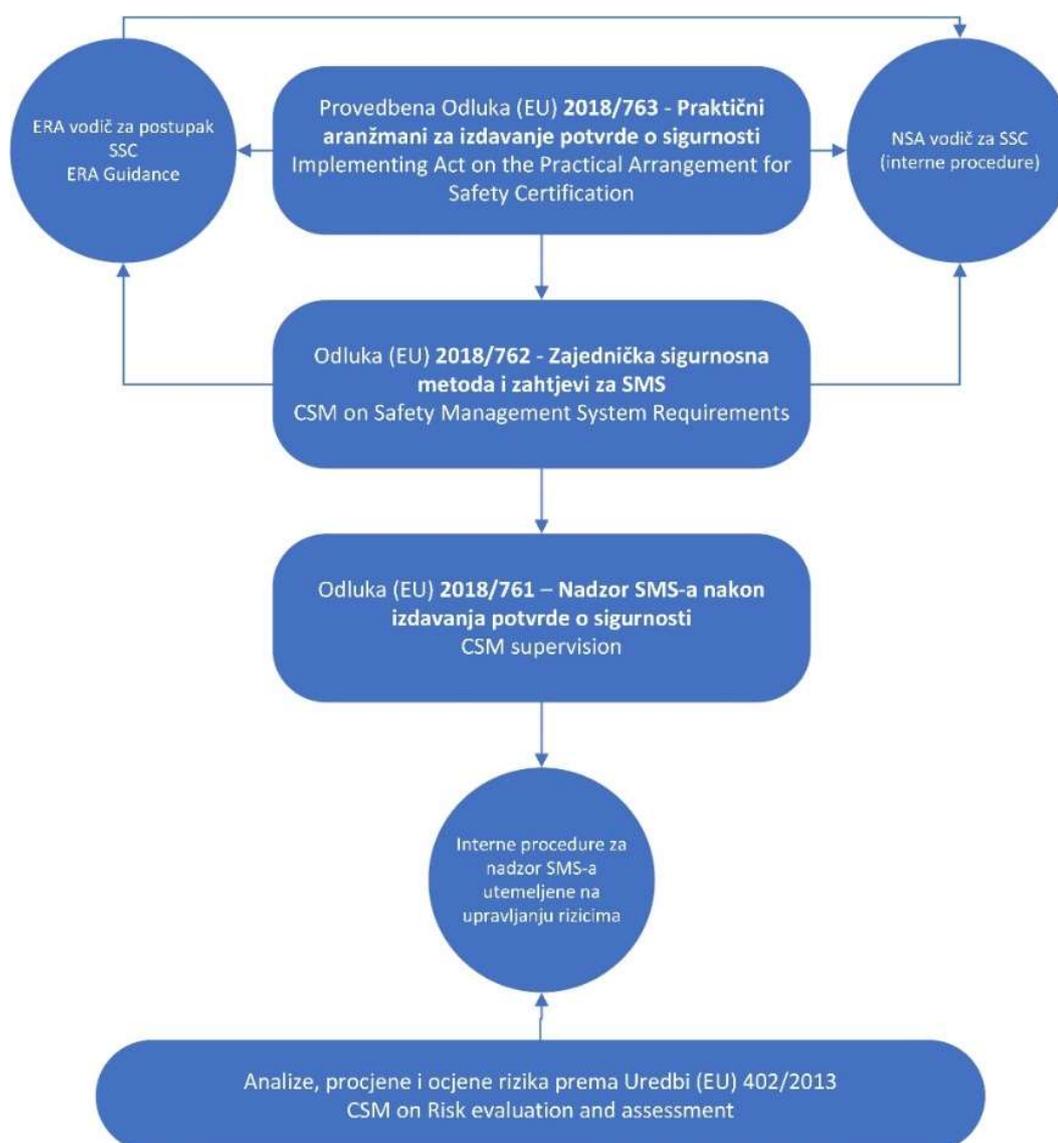
Agencija na zahtjev željezničkog prijevoznika izdaje potvrdu o sigurnosti na vrijeme od najviše pet godina, u skladu s Uredbom Komisije (EU) 1158/2010 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja – potvrde o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoznika.

Treba imati na umu da će se gornja uredba ukinuti uvođenjem 4. željezničkog paketa (rok za primjenu 16.6.2020.), a u skladu s Odlukom (EU) 2018/762 (koja postaje zajednička i za ocjenu sukladnosti kod upravitelja infrastrukture). Sukladno ovome potrebno je u narednom razdoblju prilagoditi odgovarajuće agencijske postupke za ocjenjivanje sukladnosti prema ovoj odluci.

Pored svega navedenog, uvođenjem 4. željezničkog paketa prije spomenuta procedura za željezničke prijevoznike će se u potpunosti promijeniti i više neće postojati posebni Dio B i opći Dio A potvrde već stupa na snagu jedinstveni sustav potvrđivanja (SSC-single safety certification) za čije izdavanje će biti odgovorna ERA-a (*European Union Agency for Railways*). Potvrda o sigurnosti koju će izdati ERA-a važit će za čitavo područje Europske unije.

Novi postupak izdavanja potvrda u cilju izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti (SSC) bit će usklađen s novom provedbenom Uredbom (EU) 2018/763 i sukladno novom zakonskom okviru prema Slici 7. Novi zakonski okvir održavat će i novi Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava kada stupi na snagu.

Slika 7 - Zakonski okvir za SSC – 4RWP

B.2.3. Odobravanje strukturnih podsustava za puštanje u uporabu (APiS)

Sukladno članku 46. ZoSI-ja, upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici moraju u okviru sustava upravljanja sigurnošću uspostaviti pravila o puštanju u uporabu strukturnih podsustava u skladu s odgovornošću za nadzor rizika i zajedničkim sigurnosnim metodama za vrednovanje i procjenu rizika i za ocjenjivanje sukladnosti sa zahtjevima uvjerenja i potvrde o sigurnosti.

U Republici Hrvatskoj sukladno PRILOGU 1. ZoSI-ja željeznički sustav sačinjavaju pet strukturnih podsustava:

- građevinski podsustav,
- elektroenergetski podsustav,
- prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav na pruzi,
- prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav na vozilu,
- vozila.

Svaki strukturni podsustav koji se nalazi ili koristi na području Republike Hrvatske mora prije puštanja u uporabu imati odobrenje za puštanje u uporabu koje izdaje Agencija.

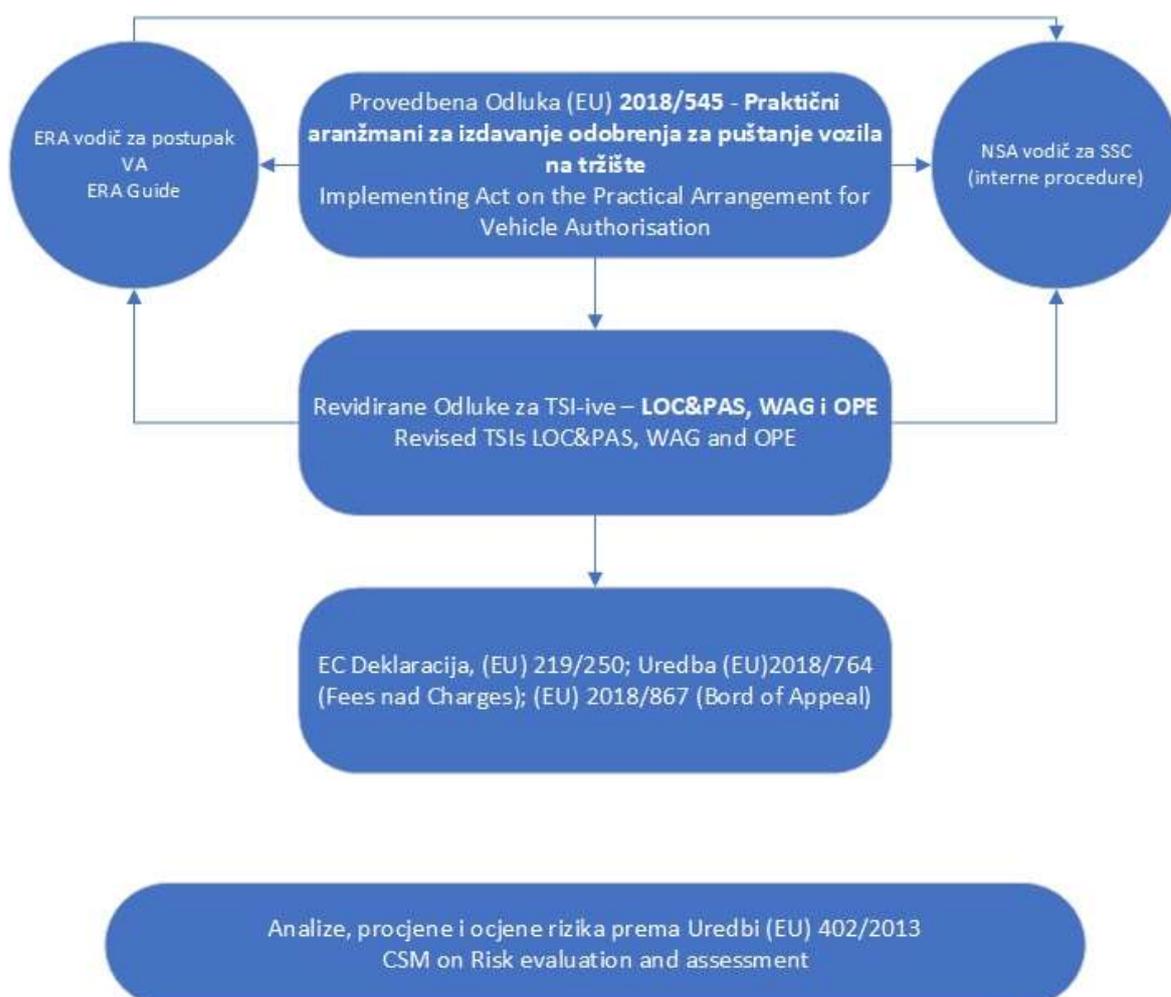
Podsustavi se mogu pustiti u uporabu samo ako su projektirani, izgrađeni i ugrađeni tako da pri uključivanju u željeznički podsustav ispunjavaju osnovne zahtjeve, da su tehnički kompatibilni sa sustavom u koji se uključuju, te da je ostvarene sigurnosna integracija tih podsustava u željeznički sustav.

Agencija će u narednom razdoblju unaprjeđivati postupke puštanja u uporabu strukturnih podsustava i u tom sklopu pratiti izmjene koje se događaju unutar regulatornog okvira, a posebno vezano za strukturni podsustav vozila vezano za izmjene u sklopu 4RWP-a.

B.2.4. Odobravanje za puštanje u uporabu-na tržište (tipova) vozila (VA)

Uvođenjem 4RWP-a dolazi do bitnih izmjena u EU zakonodavstvu u sklopu kojih ERA postaje centralni autoritet za postupak izdavanja odobrenja za puštanje u uporabu vozila (VA). Podnositelji zahtjeva dostavljat će svoj zahtjev kroz jedinstvenu pristupnu točku ERA-e (OSS), zajedno s relevantnom dokumentacijom. Pravni okvir vezano za novi postupak naveden je na Slici 8. Agencija će u narednom razdoblju, do početka primjene 4RWP-a prilagoditi svoje procedure ovom zakonodavnom okviru.

Slika 8 - Zakonski okvir za VA – 4RWP

Postupak po kojem će Agencija izdavati odobrenja za puštanje na tržište (tipova) vozila morat će se uskladiti s provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2018/545 o utvrđivanju praktičnih aranžmana za postupak odobravanja željezničkih vozila i postupak odobravanja tipa željezničkih vozila.

B.2.5. Upisi u registre vozila

Sukladno članku 73. ZoSI-ja (Registar vozila - NRV) posjednik vozila odgovoran je da je svako vozilo kojemu je izdano odobrenje za puštanje u uporabu u Republici Hrvatskoj upisano u nacionalni registar vozila (NRV).

Agencija osigurava uspostavu i uredno vođenje registra vozila, te nadzire da su u njemu sadržani podaci vezani uz sigurnost ispravni i aktualni. Ako u zahtjevu za registraciju nije drugačije određeno, posjednik vozila smatra se nositeljem registracije koji podnosi zahtjev za registraciju vozila u skladu s odredbama Odluke (EU) 2007/756/EZ.

Sukladno gore spomenutoj odluci svaka država članica treba izraditi NRV u elektroničkom obliku. Svi NRV-ovi moraju biti povezani sa središnjim Virtualnim registrom vozila (u daljnjem tekstu: "VVR"), kojim upravlja ERA, kako bi se izradio registar dokumenata o interoperabilnosti u skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) 881/2004.

Europski registar tipova vozila (u nastavku: ERATV) je registar tipova vozila odobrenih u zemljama članicama Europske unije koji uspostavlja, vodi i ažurira ERA-a u skladu s odredbama Odluke 2011/665/EU. Agencija o svakoj dodjeli, izmjeni, povremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja za tip vozila izvješćuje ERA-u.

Pored toga, Agencija vodi i ažurira registar svih dozvola za strojovođe (u skladu sa člankom 107. ZoSI-ja) vezano za obveze u skladu s Odlukom 2010/17/EZ. Ovaj registar mora sadržavati podatke sadržane u dozvoli i podatke o redovitim provjerama fizičke i psihičke sposobnosti za rad.

Agencija će u narednom periodu raditi na unaprjeđenju rada vezano za registre iz ove točke, a posebno vezano za ažuriranje podataka u registrima te sigurnost čuvanja i dostupnosti podataka vezano za informatičku sigurnost kako je opisano u točki B.1.2.8. Programa rada. Po tom pitanju Agencija će imati stalnu koordinaciju s ERA-om u okviru komunikacije na radnim grupama za registre.

B.2.6. Izdavanje dozvola za strojovođe (s upisom u Registar strojovođa), ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivača strojovođa

Prema odredbama iz članka 95. ZoSI-ja vučnim vozilom vlaka, lokomotivom, manevarskom lokomotivom, vozilom za posebne namjene s vlastitim pogonom i radnim vlakom, može samostalno upravljati samo ovlašteni strojovođa. Ovlaštenje strojovođe dokazuje se dozvolom i potvrdom. Oblik i sadržaj dozvole i potvrde, oblik preslike potvrde i oblik zahtjeva za izdavanje dozvole utvrđeni su u Uredbi (EU) 36/2010.

Agencija na zahtjev podnositelja izdaje dozvolu u kojoj se navode osobni podaci o strojovođi, broj dozvole, tijelo koje ju je izdalo i rok važenja. Dozvola je vlasništvo strojovođe i vrijedi na području EU.

Potvrdom se dokazuje da strojovođa ispunjava uvjete za upravljanje određenim vozilima na određenoj željezničkoj infrastrukturi, pri čemu se u potvrdi navode sva vozila kojima je ovlašten upravljati, željezničke pruge na kojima je ovlašten za vožnju, poznavanje operativnih pravila i signalno-sigurnosnih sustava te znanje jezika upravitelja infrastrukture.

Željeznički prijevoznici i upravitelj infrastrukture moraju u okviru sustava upravljanja sigurnošću uvesti postupke za izdavanje i ažuriranje potvrda za strojovođe u skladu sa ZoSI-jem.

Sukladno odredbama članka 98. ZoSI-ja Agencija je ovlaštena za ovlašćivanje centara za osposobljavanje i za njihovo nadziranje ispunjavanja propisanih uvjeta, u skladu s kriterijima utvrđenim u Odluci 2011/765/EU.

Sukladno članku 98. ZoSI-ja Agencija ovlašćuje ispitivače za strojovođe. U 2020. očekuje se obnova većeg broja izdanih ovlaštenja za ispitivače (oko 50-tak).

Agencija će u narednom razdoblju i dalje unaprjeđivati postupke izdavanja dozvola za strojovođe kao i ovlašćivanje centara za osposobljavanje i ispitivače strojovođa, što je činila i do sada. U tom pogledu posebno ćemo se fokusirati na poboljšanja izvođenja audita centara prije izdavanja odgovarajućeg rješenja sukladno članku 101. ZoSI-ja (Nadzor sustava upravljanja kvalitetom).

B.2.7. Izdavanje potvrda za subjekte nadležne za održavanje (ECM)

Sukladno odredbama članka 64. ZoSI-ja svakom vozilu prije puštanja u uporabu ili prije korištenja mora biti dodijeljen subjekt nadležan za održavanja (engl. Entity in Charge of Maintenance – ECM) koji se upisuje u registar vozila.

ECM za održavanje teretnih vagona mora imati ovlaštenje Agencije izdano u skladu s Uredbom (EU) 445/2011. Agencija će u postupku izdavanja potvrde i uvjerenja o sigurnosti utvrditi ispunjavanje zahtjeva iz prije spomenute Uredbe.

Potvrde dodijeljene subjektima nadležnim za održavanje teretnih vagona koja su izdana u skladu s Uredbom (EU) 445/2011 valjana su na području EU.

Agencija će u narednom razdoblju i dalje unaprjeđivati metode rada i postupke vezane za izdavanje ovlaštenja za ECM, te će posebno održavati i unaprjeđivati svojstva sukladno kriterijima koji su utvrđeni u Prilogu II Uredbe (EU) 445/2011 kao i pristup auditiranja prije izdavanja odgovarajućeg rješenja utemeljenog na procjenama rizika sukladno Uredbi (EU) 402/2013. Isto tako audit će poticati integrirane sustave ECM-a sa sustavima upravljanja sigurnošću.

Treba imati na umu da se sljedeće godine ukida Uredba (EU) 445/2011 i na snagu stupa 16.6.2020. nova Uredba (EU) 2019/779 u kojoj se obveza potvrđivanja (certificiranja) ECM-a s područja održavanja vozila proširuje na sva vozila (prema čl. 1: *Ova se Uredba primjenjuje na sva vozila te se ovom Uredbom uvodi mogućnost izdavanja ovlaštenja za funkcije održavanja koje su podgovorene s vanjskim izvođačima*).

B.2.8. Procjene rizika (AsBo)

Agencija je dana 18. srpnja 2018. upisana u ERADIS registar za tijela za procjenu (Assessment Body – AsBo) pod brojem HR/36/0118/001 na temelju prepoznavanja od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

AsBo je tijelo koje je, sukladno članku 6. Uredbe (EU) 402/2013, ovlašteno (na temelju prepoznavanja ili akreditacije) izvoditi neovisnu procjenu ispravne primjene postupka upravljanja rizicima i dobivenih rezultata sukladno Prilogu I iz Uredbe.

Podnositelji zahtjeva za neovisnu procjenu rizika (prema članku 3. Uredbe to mogu biti: upravitelj infrastrukture, željeznički prijevoznik, ECM, industrija te podnositelji zahtjeva za puštanje u uporabu strukturnih podsustava) odgovorni su za primjenu postupka upravljanja rizicima prema Prilogu I Uredbe (EU) 402/2013 što uključuje procjenu značaja promjene sukladno članku 4. Uredbe.

Agencija će u narednom periodu razvijati postupke i unaprjeđivati organizaciju i kriterije prema kojima je prepoznata, sukladno Prilogu II Uredbe, a posebno vezano za:

- razvoj organizacije i trening osoblja u primjeni zahtjeva norme ISO/IEC 17020,
- kompetentnosti za primjenu upravljanja rizicima (sukladno ISO 31000),
- razvoj kompetencija za ispravnu primjenu SMS-a i QMS-a kroz auditiranje (treninzi za audit prema tehnikama iz ISO 9001).

B.2.9. Analiza i izvještavanje AIN vezano za sigurnosne preporuke-učenje iz nesreća

Sukladno odredbama članka 118. ZoSI-ja Istražno tijelo (Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu - AIN) u svrhu ostvarivanja ciljeva istraživanja daje sigurnosne preporuke. Sigurnosne preporuke upućuju se Agenciji, a po potrebi i ostalim nadležnim tijelima Republike Hrvatske i državama članicama EU.

Agencija najmanje jednom godišnje izvještava AIN o mjerama koje je poduzela u vezi sigurnosnih preporuka. Agencija u pravilu kroz nadzore i audite SMS-a kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i ECM-a provjerava i dobiva informacije o poduzetim sigurnosnim preporukama koja su vezana uz istraživanje nesreća te tijekom zajedničkih sastanaka s AIN-om daje izvješća o poduzetim sigurnosnim preporukama.

Sukladno poduzetim preporukama Agencija potiče i usmjerava željeznički sektor ka boljem upravljanju rizicima, unaprjeđuje njihove sustave upravljanja sigurnošću te samim time podiže sigurnosnu kulturu željezničkog sektora.

B.2.10. Promicanje i razvoj regulatornog, sigurnosnog i interoperabilnog okvira

Agencija promiče sigurnosni i interoperabilni regulatorni okvir kroz dosljednu primjenu postupaka sukladno ZoSI-ju, audite i nadzor željezničkog sustava te u sklopu unaprjeđenja zakona i propisa tijekom postupaka njihove izmjene.

Agencija će u narednom planskom razdoblju, sukladno Programu, nastaviti s unaprjeđivanjem zakonskog okvira u suradnji s nadležnim Ministarstvom (MMPI). U tom smislu članovi iz redova Agencije sudjelovat će, prema potrebi, u radu pojedinih radnih tijela ili grupa, prvenstveno u sklopu čišćenja nacionalnih pravila i razradi zakonskog okvira.

Agencija će u narednoj godini posebno morati voditi računa kako će prilagoditi svoje vlastite procedure za izdavanje jedinstvene potvrde za sigurnost za željezničke prijevoznike (SSC) te izdavanje odobrenja za puštanje na tržište vozila (tipova vozila) – Slika 9. U sklopu takvih postupaka, kada je područje djelovanja ograničeno na teritorij Republike Hrvatske, kako u pogledu izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti pa tako i u pogledu izdavanja odobrenja za puštanje na tržište vozila (tipa vozila), Agencija će morati uskladiti

postupke s nacionalnom regulativom te, kao i do sada, uzeti u obzir zakonski okvir koji je utvrđen u važećem Zakonu o općem upravnom postupku, Zakonu o upravnim pristojbama te Zakonu o upravnim sporovima.

Slika 9 – Postupak izdavanja SSC/VA u slučaju kad je područje djelovanja ograničeno na teritorij Republike Hrvatske

Prema gornjem postupku podnositelj dostavlja svoj zahtjev kroz OSS, a kopiju koja je ispisana iz OSS-a dostavlja (zajedno s državnim biljezima) u Agenciju. U Agenciji se (kao i do sada) otvara predmet (KLASA/URBROJ), unosi se u arhivski sustav IT-Centrix te prosljeđuje osobi koja je odgovorna za njegovo daljnje procesuiranje. Postupak se dalje vodi kroz OSS (prema postupku koji je propisan Uredbama (EU) 2018/545 i (EU) 2018/763). Postupak je okončan izradom odgovarajućeg rješenja (potpisano od strane ravnatelja i ovjereno žigom) te unosom podataka u OSS, gdje se unosi digitalna varijanta rješenja (skenirana), kao i podaci za formiranje potvrde/odobrenja u odgovarajući digitalni predložak propisan kroz OSS. Rješenje (zajedno sa zahtjevom) se arhivira u arhivski sustav IT-Centrix te u arhivu Agencije gdje se čuvaju predmeti u papirnatom obliku. Ovakav postupak će biti posebno razrađen u odgovarajućim vodičima za podnositelje zahtjeva (u točkama B.2.11. i B.2.12.).

B.2.11. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za VA (Uredba (EU) 2018/545)

Sukladno Uredbi (EU) 2018/545, kojom se utvrđuju praktični aranžmani za postupak odobravanja tipa željezničkih vozila sukladno s Direktivom (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća, prema članku 4. (Odgovornosti izdavatelja odobrenja) i stavku 6., određeno je da izdavatelj odobrenja uspostavlja interne aranžmane ili postupke za upravljanje izdavanjem odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište. U tim aranžmanima ili postupcima moraju se uzeti u obzir sporazumi iz članka 21. stavka 14. Direktive (EU) 2016/797 i, ako je primjenjivo, multilateralni sporazumi iz članka 21. stavka 15. Direktive (EU) 2016/797.

U tom sklopu Agencija će u narednom planskom periodu izraditi odgovarajući Vodič za podnositelje zahtjeva za puštanje na tržište vozila (tipova vozila) i objaviti na svojim web stranicama, uzimajući u obzir specifičnosti nacionalnih pravila i zakonskih procedura uz sklopu vođenja administrativnog postupka u slučaju kada se odobrenje izdaje za vozilo na teritoriju Republike Hrvatske.

B.2.12. Izrada Vodiča za podnositelje zahtjeva za SSC (Uredba (EU) 2018/763)

Sukladno Uredbi (EU)2018/763, kojom se utvrđuju praktični aranžmani za izdavanje jedinstvenih sigurnosnih potvrda prema Direktivi (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća, i ukidanjem Uredbe Komisije (EC) 653/2007, prema članku 3. (Odgovornosti Agencije i nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost) i stavku 8., određeno je da će nacionalna tijela nadležna za sigurnost izraditi, morati izdati i održavati (obnavljati) vodič za podnositelje zahtjeva (bez naknade), u kojem će biti opisan postupak podnošenja zahtjeva te objašnjena primjena nacionalnih pravila i postupaka u pogledu područja na koji se potvrda odnosi. Ovakav Vodič za podnositelje zahtjeva, kada je područje primjene jedinstvene potvrde o sigurnosti ograničeno na teritorij Republike Hrvatske, Agencija će službeno objaviti na svojim web stranicama kada stupi na snagu novi Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

B.2.13. Praćenje EU zakonske regulative

Praćenje EU zakonske regulative, posebno na stranicama ERA-e i EUR-Lex:

- <https://www.era.europa.eu/>

- <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>

Na stranicama ERA-a mogu se naći relevantni podaci oko zakonske regulative vezane za željeznički sektor, a posebice vezano za primjenu 4. željezničkog paketa (dio: Activities/Applicants), gdje su dostupne direktive, uredbe, vodiči i ostali dokumenti vezani za sigurnost i interoperabilnost željeznica unutar EU.

TRAŽI

Potrebne su vam dodatne mogućnosti pretraživanja? Upotrijebite Napredno pretraživanje

Pravo EU-a

- > Ugovori
- Pravni akti
- Pročišćeni tekstovi
- Međunarodni sporazumi
- Pripremni dokumenti
- Dokumenti EFTA-e
- Postupci donošenja pravnih akata
- Sažetci zakonodavstva EU-a
- > Pregled

Sudska praksa EU-a

- Sudska praksa
- Elektronički zbornik
- Registar sudske prakse

Nacionalno zakonodavstvo i sudska praksa

- Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo
- Nacionalna sudska praksa
- Sudska praksa iz zbirke JURE

Informacije

- Vijesti
- Novosti na EUR-Lexu
- Statistički podaci
- > Registar EU-ja
- Proračun on line

Službeni list

Najnovije izdanje: 21/11/2019

L300 — C394

[Više >](#)

Pronadite rezultate po broju dokumenta

Pronadite rezultate po broju Celexa

O EUR-Lexu
Karta web-stranice
Pomoć
Poveznice
Pravna obavijest
Biten
Kontakt

Ostale stranice koje uređuje Ured za publikacije

[Publikacije EU-a](#)

[Ted](#)

[CORDIS](#)

[H-Lex](#)

[EU Open Data Portal](#)

[Whoiswho](#)

[Portal Ureda za publikacije EU-](#)

Pored stranica ERA-e, svu zakonsku regulativu je moguće dohvatiti i na centralnim stranicama vezanim za pretraživanje EU zakonodavstva, EU-Lex.

Osoba odgovorna za praćenje EU zakonske regulative (Tablica 8) dužna je periodički, minimalno svaki mjesec, izvještavati ravnatelja i stručne službe (uprave) o novostima i promjenama u zakonskoj regulativi te, prema potrebama i na zahtjev stručnih službi, dostavljati pojašnjenja vezano za primjenu ove regulative.

B.3. NADZOR (C) – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA

Tablica 9 – Razrada općeg cilja B.3 Nadzor poslovanja i regulatornog okvira

RAZRADA OPĆEG CILJA – NADZOR POSLOVANJA, INSPEKCIJE, NADZOR SUSTAVA I REGULATORNOG OKVIRA				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.3.1.	Nadzor poslovanja od strane UV	Izvešća sa sjednica UV	UV/RAV	Kontinuirano
B.3.2.	Nadzor poslovanja od strane ravnatelja	Izveštaj o radu Agencije za 2019. za VRH	RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave	Do 1.9.2020.
B.3.3.	ERA audit	Pripreme za audit u suradnji s ERA-om	ERA/RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave/tim za audit	Krajem mjeseca travnja 2020.
		Usuglašavanje planova i izvještaja s ERA-om	ERA/RAV	Prije i nakon audita
		Provedba audita	ERA/RAV/PR1/PR2/PR3/sve uprave/tim za audit	Krajem mjeseca travnja 2020.
B.3.4.	Nadzor/auditi SMS-a upravitelja infrastrukture	Planovi i izvještaji s audita upravitelja infrastrukture	GI-UŽI/UPI; ostali sukladno planu audita	Sukladno planu audita
B.3.5.	Nadzor/auditi SMS-a željezničkih prijevoznika	Planovi i izvještaji s audita željezničkih prijevoznika	PR1/GI-ŽTP; ostali sukladno planu audita	Sukladno planu audita
B.3.6.	Nadzor/auditi ECM	Planovi i izvještaji s audita ECM	GI-ECM/GI-RV/IN-LOK; ostali sukladno planu audita	Sukladno planu audita
B.3.7.	Nadzor/auditi centara za obrazovanje strojovođa	Planovi i izvještaji s audita centara za obrazovanje strojovođa	GI-STR/PR2/ ostali sukladno planu audita	Sukladno planu audita
B.3.8.	Inspekcije i nadzor željezničkog sustava	Rješenja, zapisnici i bilješke na temelju provedenih inspekcijskih nadzora i pregleda	GI-UPI; IN-PUSS; IN-LOK; IN-IGP; (GI-ŽTP; GI-RV)	Kontinuirano sukladno mjesečnim planovima utemeljenim na procjenama rizika

B.3.1. Nadzor poslovanja od strane Upravnog vijeća

Nadzor poslovanja provodi ravnatelj sukladno nadležnosti utvrđenoj odredbom članka 15. stavka 1. ZoSI-ja prema kojoj organizira rad i poslovanje Agencije. Analiza rada Agencije kao i provedba ciljeva zacrtanih u Programu rada utvrđuje se kroz godišnje izvješće o radu sukladno članku 17. ZoSI-ja.

Nadzor provedbe Programa rada i izvršavanja njegovih ciljeva provodi Upravno vijeće temeljem nadzora i analiza poslovanja koje provodi ravnatelj Agencije, koje se provodi temeljem ocjenjivanja sljedećih kriterija poslovanja važnih za sustav upravljanja Agencijom:

- zadovoljstvo podnositelja zahtjeva i redovitost rješavanja predmeta,
- ispunjavanje ciljeva i zadataka koji su zacrtani u Programu rada,
- ispunjavanje ciljeva i zahtjeva koji su postavljeni kroz regulatorni okvir i za koje je Agencija odgovorna da ih provodi,
- rješavanje nesukladnosti i provedba popravni radnji vezanih za ispunjavanje ciljeva Programa rada,
- nadzor i mjerenje rezultata postignutih ciljeva iz Programa rada,
- provedba ugovornih obveza vanjskih partnera i davatelja usluga.

Kroz analize poslovanja prate se rizici povezani s učinkovitosti procesa i predlažu se mjere za njihovo ublažavanje kako je navedeno u točki B.2.4.

Sukladno zakonskim ovlastima i općim aktima Agencije Upravno vijeće Agencije nadzire izvršavanje godišnjeg programa rada i razvoja Agencije u sklopu sjednica te time sudjeluje u poboljšanjima sustava upravljanja.

B.3.2. Nadzor poslovanja od strane ravnatelja

Sukladno zakonskim ovlastima i općim aktima Agencije, ravnatelj Agencije vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje te u tom sklopu nadzire i njezin rad, a posebno izvršavanje Programa i njegovih ciljeva.

U tom smislu ravnatelj Agencije, prema potrebi, saziva Kolegije Agencije na kojima će utvrditi nedostatke u radu te utvrditi mjere za poboljšanje rada kako bi se omogućilo ostvarenje realizacije ciljeva zacrtanih Programom, kao i njegovo buduće poboljšanje.

B.3.3. ERA audit

Sukladno Uredbi (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) 881/2004, sukladno članku 33. (Nadgledanje rada i odlučivanja nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost), ta Agencija u ime Komisije putem revizije i inspeksijskih pregleda nadgleda rad i odlučivanje nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost.

Agencija Europske unije za željeznice (ERA) ima pravo provesti audit:

- (a) sposobnosti nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost da obavljaju zadaće povezane sa sigurnošću i interoperabilnošću željeznica i
- (b) djelotvornosti nadgledavanja sustava upravljanja sigurnošću sudionika iz članka 17. Direktive (EU) 2016/798 koje provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost.

Sukladno planu kojeg je ERA najavila očekuje se audit krajem mjeseca travnja 2020. koji bi trajao oko 5 dana, a temeljem plana i podataka kojeg će Agencija i ERA prethodno zajednički usuglasiti.

B.3.4. Nadzor/auditi SMS-a kod upravitelja infrastrukture

Tablica 10 – Plan audita SMS-a kod upravitelja infrastrukture za 2020.

Plan audita održavanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture za 2020.			
BR.	Naziv organizacije	Voditelj audita (VA)/Audit tim	Termin
1.	Luka Rijeka d.d.	GI-UŽI – Voditelj, IN-GP, GI-RV	02/2020.
2.	Luka Šibenik d.o.o.	GI-UŽI – Voditelj, IN-GP, GI-RV	03/2020.
3.	Luka d.d. Split	GI-UŽI – Voditelj, IN-GP, GI-RV	04/2020.
4.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	Prema posebnom planu audita usuglašenom s ravnateljem	05/2020.

B.3.5. Nadzor/auditi SMS-a kod željezničkih prijevoznika

Tablica 11 – Plan audita SMS-a kod željezničkih prijevoznika za 2020./2021.

Plan audita održavanja SMS-a kod željezničkih prijevoznika za 2020./21.			
BR.	Naziv organizacije	Voditelj audita/Audit tim	Termin
1.	CER Cargo d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	11/2020.
2.	HŽ Cargo d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	08/2020.
3.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	08/2021.
4.	ENNA Transport d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	11/2021.
5.	Rail&Sea d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	06/2021.
6.	Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	11/2021.
7.	SŽ-Tovarni promet, Pod. Zagreb	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	04/2020.
8.	Train Hungary Maganvasut, Pod. Zagreb	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	01/2021.
9.	Transagent Rail d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	04/2020.
10.	Eurorail Logistics d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	06/2020.
11.	Pružne građevine d.o.o.	PR1- Voditelj, GI-ŽTP, GI-RV	04/2020.

B.3.6. Nadzor/auditi ECM-a

Tablica 12 – Plan audita ECM-a za 2020.

Plan audita održavanja ECM-a za 2020.			
BR.	Naziv organizacije	Voditelj audita/Audit tim	Termin
1.	INA Industrija nafte d.d.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	01/2020.
2.	TŽV Gredelj d.o.o. u stečaju	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	02/2020.
3.	HŽ Cargo d.o.o.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	05/2020.
4.	Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	06/2020.
5.	Cios Cargo d.o.o.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	07/2020.
6.	Održavanje vagona d.o.o.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	10/2020.
7.	ENNA Transport d.o.o.	GI-ECM-Voditelj/GI-RV/IN-LOK	11/2020.

B.3.7. Nadzor/auditi centara za obrazovanje strojovođa

Tablica 13 – Plan audita centara za obrazovanje strojovođa za 2020.

Plan audita održavanja sustava centara za obrazovanje strojovođa za 2020.			
BR.	Naziv organizacije	Voditelj audita/Audit tim	Termin
1.	Učilište Studium	GI-STR-Voditelj, PR1, GI-ŽTP	02/2020.
2.	HŽ Cargo d.o.o.	GI-STR-Voditelj, PR1, GI-ŽTP	04/05/2020.
3.	ENNA Transport d.o.o.	GI-STR-Voditelj, PR1, GI-ŽTP	07/08/2020.

B.3.8. Inspekcije i nadzor željezničkog sustava

Inspeksijski nadzor nad provedbom ZoSI-ja i izravno primjenjivih propisa EU, u okviru ovlaštenja koja su im dana, obavljaju ovlaštene osobe Agencije – željeznički inspektori. Inspeksijski nadzor uređen je kroz ZoSI (u Poglavlju XVIII. – Inspeksijski nadzor). Radna mjesta s ovlastima inspeksijskog nadzora i detaljnijim uvjetima koje moraju ispunjavati osobe na tim radnim mjestima utvrđuju se općim aktima Agencije.

Željeznički inspektori neovisni su u svojem radu unutar Agencije i njihova neovisnost je utemeljena na normi HRN EN ISO/IEC 17020 (Ocjenjivanje sukladnosti-Zahtjevi za rad različitih tijela koja provode inspekciju). Pored toga inspektori svoj rad i postupke zasnivaju na načelima i smjernicama za procjenu rizika sukladno normi HRN ISO 31000 (Upravljanje rizicima- načela i smjernice). U tom cilju potrebno je u narednom periodu obaviti trening za unaprjeđenje primjene ovih postupaka.

Potrebno je naglasiti da je rad i organizacija željezničkih inspektora unutar Uprave za poslove inspekcije podijeljen sukladno specijalnostima prema strukturnim podsustavima. Neki od ovih poslova trenutno su deficitarni u Agenciji te sva radna mjesta nisu popunjena (vidi poglavlje B.3.1. – kadrovski resursi) što predstavlja određeni sigurnosni problem.

Sukladno odredbama članka 34. ZoSI-ja, Agencija obavlja poslove nadzora nad uspostavom i održavanjem SMS-a željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture, uključujući provjeru ispunjavanja zahtjeva za SMS prije i poslije izdavanja uvjerenja ili potvrde o sigurnosti. U skladu s Uredbom Komisije (EU) 1169/2010 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi (CSM) za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja – uvjerenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i Uredbom Komisije (EU) 1158/2010 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja – potvrde o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoznika, Agencija primjenjuje odgovarajuće tehnike audita (sukladno principima koji vrijede za audite unutar sustava upravljanja prema HRN EN ISO 9001). Pored toga Agencija provodi sustavne audite prije i poslije izdavanja rješenja za ECM.

U svim auditima SMS-a i ECM-a sudjeluju i željeznički inspektori čime se osigurava da je ova vrsta nadzora neovisna.

Inspeksijski nadzor se mjesečno planira sukladno procjenama rizika koje provode inspektori tijekom svojih nadzora i pregleda.

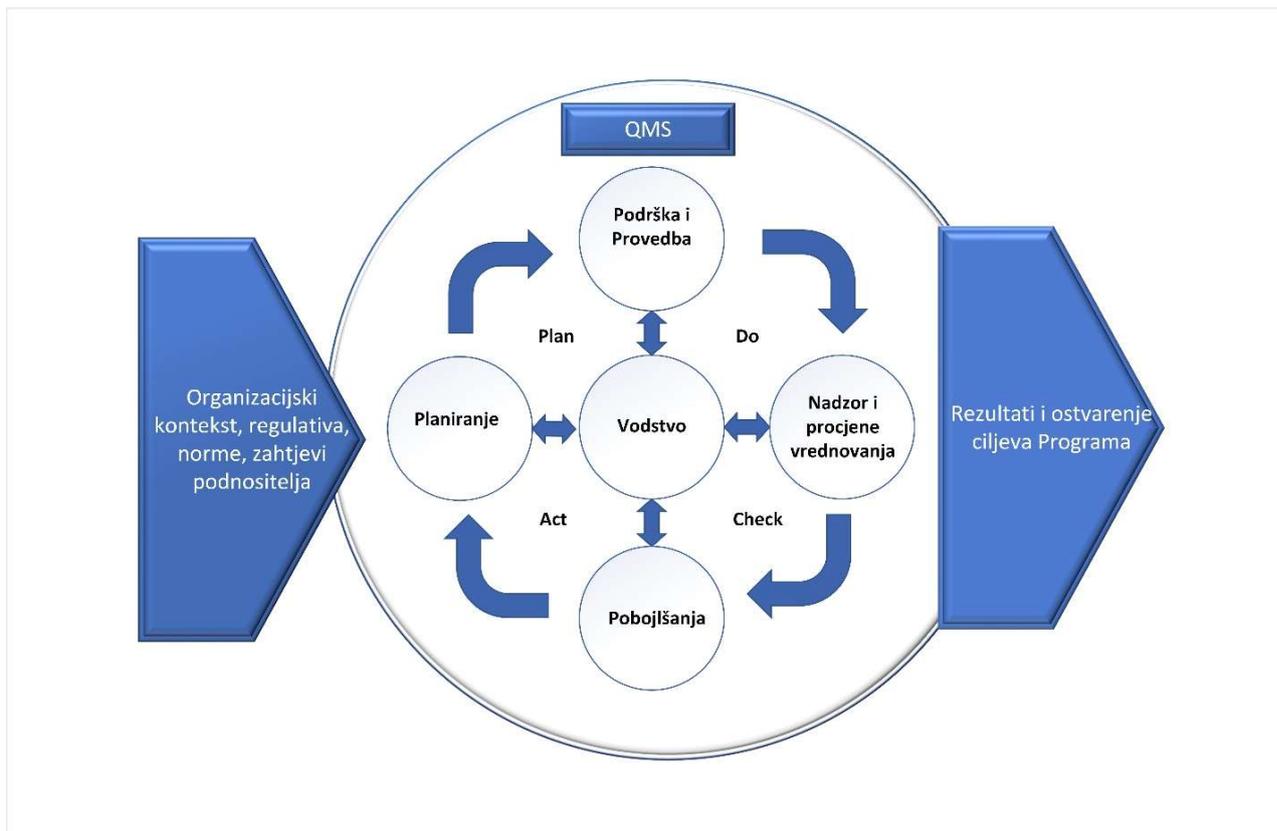
B.4. POBOLJŠANJA (D) – Upravljanje poboljšanjima sustava i regulatornog okvira

Tablica 14 – Razrada općeg cilja B.4. Upravljanje poboljšanjima sustava

RAZRADA OPĆEG CILJA – Upravljanje poboljšanjima				
BR.	Specifični ciljevi	Pokazatelj	Odgovoran/surađuje	Termin
B.4.1.	Upravljanje poboljšanjima sustava	Program rada i razvoja Agencije/Izvješće o radu Agencije za 2020.	RAV/sve uprave	Kontinuirano
B.4.2.	Praćenje i poboljšanja regulatornog okvira	Razvoj regulatornog okvira-sudjelovanje u radnim grupama	PR2/sve uprave	Kontinuirano

B.4.1. Upravljanje poboljšanjima sustava

Slika 10 – Upravljanje poboljšanjima; P-D-C-A krug

Sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2015 Agencija i njezino vodstvo se usmjeravaju na kontinuirana poboljšanja sustava upravljanja. U tom kontekstu posebno smo usmjereni na poboljšanja vezana uz ispunjavanje zakonske osnove, organizacijskog konteksta te zadovoljstva naših podnositelja zahtjeva odnosno svih onih subjekata zbog kojih je Agencija osnovana i kojima služi kako bi se unaprijedio

željeznički sustav kako na nacionalnoj razini, a tako i na EU razini u cilju harmoniziranog, jedinstvenog prostora Europskih željeznica (SERA).

U sklopu kolegija Agencije planira se najmanje jednom kvartalno održavanje posebnih sjednica s tematikom nadzora provedbe ostvarivanja ciljeva zacrtanih u Programu rada. Podaci koji se pri tome obrađuju i analiziraju temelje se na rezultatima poslovanja, internim auditima te izvještajima sa sjednica Upravnog vijeća, kao i ostalih nadzora koje provode nadležna tijela unutar zemlje odnosno nadzora kojeg provodi ERA-a. Sukladno takvim analizama utvrđuju su potrebne popravne radnje i poboljšanja kako bi se ostvarili svi organizacijski ciljevi na temelju preporuka i nesukladnosti koje utvrđuje nadzor.

Vezano za uvođenje 4RWP-a i primjenu novih postupaka, posebno za SSC i VA, ERA je ovlaštena prema Odluci (EU) 2016/796 i njezinom članku 33. da unutar svakog nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost (NSA) provodi audite kako bi utvrdila sposobnost NSA da provodi zadaće vezane za sigurnost i interoperabilnost te da je nadzor SMS sustava unutar Sektora od strane NSA učinkovit (sukladno članku 17. iz Direktive (EU) 2016/798). ERA može, u skladu s tim člankom, provoditi tzv. *ad hoc* inspekcije ili planirane audite te je već najavila kako audit naše Agencije planira provesti u 2020. godini. Metodologija po kojoj će ERA pri tome raditi je praćenje kapaciteta Agencije i njezinog sazrijevanja na temelju matričnog modela (Matrix), a na čemu se temelji i Program.

B.4.2. Praćenje i poboljšanja regulatornog okvira

Agencija u sklopu provedbe regulatornog okvira prati i nadzire kvalitetu učinkovitost zakona i pravilnika koji su proizašli iz zakona te predlaže resornom Ministarstvu (MMPI) potrebna poboljšanja. U narednoj godini posebno ćemo biti fokusirani na izmjene ZoSI-ja zbog uvođenja 4. željezničkog paketa (4RWP).

U sklopu izmjene ZoSI-ja postoji čitav niz izmjena koje se prvenstveno odnose na prenošenje novih direktiva o sigurnosti i interoperabilnosti u nacionalni, zakonodavni okvir:

- Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka);
- Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka).

Isto tako potrebo je osigurati mjere i pravne uvjete za čitav niz uredbi koje stupaju na snagu uvođenjem 4RWP-a kao što su:

- Uredba (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanje van snage Uredbe (EZ) 881/2004;
- Uredba (EU) 2018/545 od 4. travnja 2018. o utvrđivanju praktičnih aranžmana za postupak odobravanja željezničkih vozila i postupak odobravanja tipa željezničkih vozila u skladu s Direktivom (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća;
- Uredba (EU) 2018/763 od 9. travnja 2018. o utvrđivanju praktičnih aranžmana za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 653/200;
- Uredba (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi Komisije (EU) 1158/2010 i (EU) 1169/2010;
- Uredba (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o

sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) 1077/2012;

- Uredba (EU) 2018/764 od 2. svibnja 2018. o pristojbama i naknadama koje se plaćaju Agenciji Europske unije za željeznice i uvjetima za njihovo plaćanje;
- Uredba (EU) 2018/867 od 13. lipnja 2018. o utvrđivanju poslovnika odbora za žalbe Agencije Europske unije za željeznice;
- Uredba (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) 445/2011.

Pored izmjena ZoSI-ja koje su vezane za 4RWP potrebno je naročito unaprijediti zakon u pogledu:

- pitanja AsBo-a sukladno Uredbi (EU) 402/2013 od 30. travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) 352/2009 i vezano za prepoznavanje Agencije kao AsBo tijela, zajedno u kontekstu ostalih tijela za provjeru sukladnosti: NoBo i DeBo;
- osiguravanje uvjeta i mjera za potpisivanje Ugovora o suradnji (CA - Cooperation Agreement) sukladno obvezama iz članka 76. Uredbe (EU) 2016/796;
- uređivanje pitanja definicije zakonskih obveza upravitelja infrastrukture u morskim lukama, lukama unutarnjih voda i robnim terminalima te inspeksijskih nadležnosti;
- te ostala pitanja koja će utvrditi stručna radna skupina Agencije u sklopu rada na izmjenama ZoSI-ja.

C. Zaključak

U sklopu podizanja nacionalne sigurnosti Agenciju u narednom razdoblju čeka čitav niz izazova na poboljšanjima i izgradnji naprednijeg željezničkog sustava u kojem će se osigurati moderniji, interoperabilniji i sigurniji promet na hrvatskim prugama te veći stupanj prilagodbe unutar EU sustava željeznica i ostvarenja ciljeva ka stvaranju jedinstvenog prostora europskih željeznica (SERA – Single European Rail Area).

Najveći izazov Agenciji u njezinom razvoju u 2020. godini bit će prilagođavanje novoj EU regulativi vezanoj za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava, odnosno izmjenama u novim direktivama o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava u sklopu priprema i uvođenja 4. željezničkog paketa (4RWP). Prema ovim izmjenama Agencija dobiva nove zadatke (u sklopu nove suradnje s ERA-om) vezano za jedinstveni sustav izdavanja potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike (SSC), novi sustav odobravanja vozila za uporabu (AV) kao i novi način kontrole primjene sustava ERTMS.

Izgradnja i jačanje sustava upravljanja sigurnošću (SMS) željezničkog sektora temeljenog na dosljednom upravljanju rizicima također je jedan od prioritetnih zadataka kojeg ćemo provoditi kroz nadzor SMS-a (audite i inspekcije) prije i poslije izdavanja potvrda i uvjerenja o sigurnosti. Učinkovita provedba ovog dugoročnog cilja te svih ostalih ciljeva sigurnosti u ovisnosti je o razvoju i daljnjoj razradi već započetih priprema za 4RWP koji stupa na snagu 16.6.2020. godine, a do kada je potrebno u nacionalno zakonodavstvo prenijeti izmjene koje donosi nova EU regulativa⁴.

Daljnje jačanje svih procesa Agencije vezanih za poslove koji su propisani Zakonom također je jedan od važnih strateških ciljeva u narednoj godini. Propisivanje postupaka za rad u sklopu navedenih poslova bitno je s aspekta učinkovitog rada Agencije kao i transparentnog i dosljednog vođenja upravnih postupaka prema podnositelju zahtjeva.

Preduvjeti za ove strateške i odgovarajuće operativne ciljeve u sljedećoj godini, traže raspoloživost resursa, što znači odgovarajući broj motiviranih (adekvatno plaćenih) i osposobljenih zaposlenika (naglasak na obrazovanju za upravljanje rizikom, audite SMS-a, izdavanja potvrda i odobrenja u sklopu 4RWP-SSC/VA i primjenu jedinstvene pristupne IT točke-OSS), potrebna financijska sredstva, mogućnost suradnje s ERA-om i NSA-ima (u sklopu sjednica, radnih grupa, radionica i sl.), neovisnost i samostalnost Agencije u donošenju sigurnosnih odluka te stvaranje klime i okruženja za timski rad i učinkovito djelovanje kroz povećanu organizacijsku sposobnost.

Upošljavanje novih djelatnika u ASŽ-u u narednoj godini je poseban izazov u suradnji s MMPI-om od kojeg će ASŽ i dalje tražiti potrebne suglasnosti za zapošljavanje. I dalje je posebno izražen nedostatak stručnog kadra za obavljanje poslova vezano za postupak izdavanja odobrenja (autorizacije) za puštanje na tržište vozila (VA) te izdavanje odobrenja za željezničke prijevoznike (SSC) te u sklopu s time pojačanu suradnju s ERA-om, a posebno vezano za provjeru dokumentacije i nadzor SMS-a.

U narednom periodu, kako bi ključno osoblje Agencije zaduženo za provedbu zadataka nadzora i audita SMS-a, ECM-a te uspostave što učinkovitije ocjene provedbe analize rizika (kroz učinkovitu provedbu zadataka AsBo tijela), bilo što bolje osposobljeno za provedbu takvih zadataka, nastaviti će se kontinuirana izobrazba te do-obuke (treninzi) za primjenu smjernica za upravljanje rizicima prema ISO 31000 kao i jačanje neovisnosti inspekcije i nadzora sukladno ISO 17020. Pored toga, ključno osoblje

⁴ Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka); Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka)

Agencije vezano za provedbu novih zadataka u sklopu jedinstvenog sustava izdavanja sigurnosnih potvrda (SSC), odobravanja za puštanje vozila na tržište (VA) te primjene jedinstvene informatičke točke (OSS), proći će opsežna obrazovanja u organizaciji ERA-e.

U narednoj godini ASŽ će nastaviti sa što učinkovitijom primjenom sustava upravljanja prema HRN EN ISO 9001:2015 (QMS) prema uzoru na nacionalna tijela za sigurnost iz većine zemalja EU-a. Uvođenjem ovog sustava moguće je povećati kvalitetu i učinkovitost procesa te kroz to provesti planirana poboljšanja, ojačati organizacijsku sposobnost, unaprijediti sustav upravljanja kompetencijama te učinkovito djelovati na povećanje nacionalne sigurnosti na hrvatskim željeznicama. U sklopu uvođenja QMS-a vodit će se briga da se provedu odgovarajuća osposobljavanja uposlenih u skladu s raspoloživim financijskim izvorima koji su definirani nacionalnim proračunom.